Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 29 сентябрь 1974 йил, якшанба ◆ № 228 (16.008). Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА ТОШКЕНТДА «ОСИЁДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН КУРАШ—ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ» ХАЛҚАРО АНЖУМАНИ ЎЗ ИШИНИ ТУГАТДИ. БУ АНЖУМАН ОСИЁДА, ҚОЛАВЕРСА, БУТУН ЖАҲОНДА МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИК ЎРНАТИШ ЙЎЛИДА ҚЎЙИЛГАН ЯНГИ МУҲИМ ҚАДАМ БЎЛДИ.

БАРЧА ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАРНИ БИРЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

«ОСИЁДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН КУРАШ — ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ» ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ ЁПИЛДИ

«Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» мавзуидаги халқаро учрашувнинг қатнашчилари дастлабки мажлисларини меҳмондўст Самарқанд диёрида ўтказдилар. Яхши ният ва ҳамжиҳатлик, бирдамлик ва ҳозирги халқаро муносабатлар тараққиётини характерловчи прогрессив тенденцияларни сергаклик билан ҳисобга олиш, ўз халқларининг тақдири учун масъулият ҳис-туйғулари — ушбу муҳим анжуманнинг белгиловчи хусусияти бўлди.

Учрашув Самарқандда уч кун давом этди. Сўнгра унинг қатнашчилари Тошкентга келдилар. Бундай кун тартибида шонли бир аломатни кўрмай бўлмайди. Африка ва Осиё бирдамлик ҳаракати айни Ўзбекистон пойтахтида дастлабки қадамини қўйган эди. Бутун дунёга яхши маълум «Тошкент руҳи» айни ўша дамларда вужудга келган, кейинчалик мустаҳкамланганди. Мана шу руҳ Самарқанддаги фикрлашувларга ҳам ижобий таъсир ўтказди.

28 сентябрда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг мажлислар залида халқаро учрашувнинг якунловчи мажлиси бўлди.

Ташкилот комитетининг раиси, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети раисининг ўринбосари, академик Е. М. Жуков халқаро учрашув қатнашчилари катта ва ғоят фойдали иш қилдилар, деди. У шу учрашувнинг ишлашига ажойиб қулай шароитлар яратиб берганликлари учун анжуманнинг барча қатнашчилари номидан Ўзбекистон халқи ва ҳукуматига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига самимий миннатдорчилик билдирди.

Осиё жамоатчилиги ва халқларига бир овоздан Мурожаат қабул қилинади. Мурожаатда қитъада тинчлик учун кураш вазифалари равшан белгиланиб, Осиёда ҳар бир халқ мустаҳкам хавфсизлик шароитларида муҳим социал, иқтисодий ва маданий проблемаларни ҳал эта олишидан самимий манфаатдор бўлган ҳамма кишиларнинг куч-қувватларини бирлаштириш ва активлаштиришга даъват сўзлари янграйди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневга жавоб хати юбориш тўғрисидаги таклиф қарсаклар билан кутиб олинади. Жавоб хатида учрашув қатнашчилари номига юборилган мактуб учун, тинчлик ва хавфсизлик, социал тараққиёт учун курашда барча тараққийпарвар жамоатчилик кучларига муваффақиятлар тилаганлиги учун самимий миннатдорчилик ҳис-туйғулари изҳор этилган.

Учрашув қатнашчилари Ўзбекистон халқига ҳам мактуб қабул қилиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг яқинлашаётган 50 йиллик байрами муносабати билан яхши истакларини билдирдилар.

Учрашув қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқини самимий кутиб олдилар.

Ш. Р. Рашидов ўз нутқида бундай деди: бу муҳим халқаро анжуманнинг иши муваффақият қозонди деб ҳисоблашга бизда ҳамма асослар бор, деб ўйлайман. Ошкора ва ишчан фикрлашув жараёнида, демократик вазиятда ўтган мунозарада Осиё халқларининг коллектив асосдаги

(Давоми иккинчи бетда).

Л. И. БРЕЖНЕВ ҲАФИЗ АСАДНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 1974 йил 27 сентябрда Кремлда Араб Социалистик Уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асадни қабул қилди.

Совет — Сурия муносабатларига хос бўлган самимият ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида Совет Иттифоқи билан Сурия Араб Республикаси ўртасидаги, КПСС билан Араб Социалистик Уйғониш партияси ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ҳақида, Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида ва бошқа актуал халқаро проблемалар юзасидан батафсил фикрлашиб олинди.

Томонлар ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар доимий характерга эга эканлигини, Совет — Сурия ҳамкорлиги кўп соҳали ва кенг кўламли ҳамкорлик эканлигини ҳамда бу ҳамкорлик муваффақиятли суратда ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қилдилар ва Сурия Араб Республикасининг президенти шу йил апрель ойида Совет Иттифоқига қилган визити вақтида Л. И. Брежнев ва Ҳ. Асад имзолаган Совет — Сурия қўшма баёноти қоидаларини ва биргаликда имзоланган бошқа ҳужжатларни бундан буён ҳам изчиллик билан амалга оширишга қарор берганликларини изҳор қилдилар.

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган ҳаққоний курашини доим қўллаб-қувватлай беражагини таъкидлади ва совет томони Сурия Араб Республикасининг иқтисодий потенциалини ҳамда мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашига бундан буён ҳам ёрдам беришга тайёр эканлигини айтди.

Томонлар Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилиш вақтида Яқин Шарқ проблемасини тезликда ҳаққоний тарзда ҳал этишга эришиш бу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун бундан буён ҳам куч ғайратларини сарф қилишга қатъий қарор берганликларини билдирдилар. Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган барча араб территорияларидан тамомила олиб чиқиб кетиш ва Фаластин араб халқининг қонуний миллий ҳуқуқларини таъминлаш Яқин Шарқ проблемасини ҳал этиш негизидир. Ана шу принципиал қоидаларни амалга оширмай туриб, Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш мумкин эмас.

Л. И. Брежнев ва Ҳ. Асад қўшинларни бир-биридан йироқлаштириш тўғрисидаги битим дастлабки босқич, Яқин Шарқ проблемасини тўла-тўкис ҳал этиш йўлидаги биринчи қадамгина эканлигини яна таъкидладилар.

Яқин Шарқ можаросини бартараф қилишга доир проблемаларнинг ҳаммасини муҳокама қилмоқ учун Яқин Шарққа бағишланган Женева сулҳ конференциясининг ишини дарҳол яна бошлаб юбориш зарур эканлиги таъкидланди ва Яқин Шарқ танглигини бартараф қилишнинг пайсалга солиниши агрессоргагина қўл келажаги уқтириб ўтилди.

Л. И. Брежнев ва Ҳ. Асад халқаро миқёсдаги бошқа актуал проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар ва Совет Иттифоқи билан Сурия Араб Республикасининг халқаро кескинликни юмшатиш ва ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун изчил кураш олиб боришдан иборат принципиал йўлини таъкидладилар.

Суҳбат давомида Совет ва Сурия раҳбарларининг мунтазам тус олган учрашув ва алоқалари ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларни бутун чоралар билан ривожлантириш ва янада мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб мамнуният билан қайд қилинди.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Кремлда Араб Социалистик Уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асад шарафига нонушта зиёфат берди.

Зиёфатда СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССРнинг Сурия Араб Республикасидаги элчиси Н. А. Муҳиддинов ҳозир бўлдилар.

ОСИЁ ЖАМОАТЧИЛИГИ ВА ХАЛҚЛАРИГА

«ОСИЁДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН КУРАШ — ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ» ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ ИШТИРОКЧИЛАРИНИНГ

МУРОЖААТИ

Биз, Самарқандда бўлиб ўтган халқаро учрашув қатнашчилари Осиёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш, ҳамкорликни ривожлантириш энг муҳим проблемаларини ва мумкин бўлган йўлларини муфассал муҳокама қилиб чиқдик.

Учрашувимиз ҳозирги вақтда халқаро вазиятда рўй бераётган ижобий ўзгаришларнинг муҳимлигини яна бир карра тасдиқлади. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг ташқи сиёсат соҳасидаги ташаббуслари, ёш мустақил миллий давлатлар, озодлик кучлари, планетамиздаги барча тинчликсевар жамоатчиликнинг куч-ғайратлари туфайли халқаро муносабатларда «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш сари, турли ижтимоий системадаги давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш сари, шу давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш сари бурилиш бошланди.

Осиё қитъасида ҳам шундай яхши ўзгаришлар юз берди. Осиёдаги вазиятни нормаллаштириш учун курашда шубҳасиз муваффақиятларга эришилди. Вьетнамда империалистик агрессия мағлубиятга учради, қаҳрамон Вьетнам ватанпарварлари ғалабага эришдилар. Ҳиндистон ярим оролидаги вазият сезиларли даражада яхшиланди. Бу ерда Ҳиндистон, Покистон ва Бангладеш нормал дўстона муносабатларни тиклашга ҳаракат қиляптилар. Яқин Шарқда араб мамлакатларининг озодлик ва тинчликсевар кучлари бирлиги ўсиши натижасида янги ижобий шароитлар пайдо бўлдики, мазкур шароитлар бу ердаги кризисни сиёсий йўл билан одилона ҳал этиш учун истиқболлар очиб беради. Корея ярим оролида ҳам ижобий моментлар вужудга келди. Империализм ҳарбий блоклар сиёсатининг кризиси тобора кескинлашиб бормоқда. Осиё мамлакатларида қитъада мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликка эришиш мумкинлигига ишонч мустаҳкамланиб бормоқда. Мана шу вазифани амалий ҳал этиш борасидаги йўлларни излаш тобора актив тус олиб бормоқда.

Аммо биз Осиёда кўпгина кескин проблемалар ҳамон ҳал этилмасдан қолаётганлигини унута олмаймиз. Янги можаро ва тўқнашувлар хавф-хатарини келтириб чиқариши мумкин бўлган кескинлик ўчоқлари тугатилган эмас. Вьетнамга бағишланган Париж битими ҳамон бузилаётганлигига барҳам бериш ва Ҳинди—Хитойдаги ҳамма халқларга ўз тақдирларини ўзлари ҳал этишлари учун имконият бериш зарур. 1967 йилда босиб олинган ҳамма араб территорияларидан Исроил қўшинлари олиб чиқиб кетилишига ва Фаластин араб халқининг қонуний миллий ҳақ-ҳуқуқлари амалга оширилишига эришмоқ зарур. Кипр ишларига империалистлар аралашувининг пайини қирқиш, шу мамлакатнинг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини сақлаш ҳамда Кипр халқи — греклар ҳам, турклар ҳам қардошлик ва бирликда яшамоғи учун керакли шарт-шароитларни тиклаш зарур. Осиёда, жумладан Ҳинд океани тинчлик зонасига айлантирилишига тўсқинлик қилмоқчи бўлаётган империализмнинг тўхтовсиз давом этаётган кирдикорларига қарши қатъий ҳаракат қилмоқ ҳамда империализмнинг агрессив ҳарбий блокларни сақлаб қолиш ва жаҳоннинг шу районида ўз ҳарбий базаларини кенгайтириш йўлидаги уринишларига қарши курашмоқ зарур.

Ҳаёт кескинлик ўчоқларини тугатишдан иборат шошилинч вазифалар билан бир вақтда Осиёда мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш юзасидан узоқ муддатли вазифаларни қўйиш ва ҳал этишни ҳамда уруш хавфи янги ўчоқлари пайдо бўлишига йўл қўймайдиган вазият яратилишини мумкин бўлган иш қилиб қўяди ва бу ишни қатъий талаб этади.

Биз Осиё ҳозирги пайтда ўзига ниҳоят зарур бўлган тинч тараққиёт учун халқларнинг хавфсизлиги ҳар қачонгидан ҳам пухтароқ таъмин этилишига муҳтож, деб ишонамиз. Хавфсизлик Осиё халқлари учун мустаҳкам тинчликдек улуғ бир саодат келтирган бўлур эди. Хавфсизлик Осиё олдида турган тараққиётнинг улкан вазифаларини ҳал этиш учун янги истиқболларни ҳам очиб берган бўлур эди. Осиё халқлари мустамлакачиликнинг оғир меросини ҳам енгиб ўтмоқдалар. Улар мустақиллик, иқтисодий жиҳатдан мустақилликни мустаҳкамлаш ва социал ўзгаришлар йўлидан олға бормоқдалар. Улар империализмга қарши курашда, социалистик давлатлар билан қалин ҳамкорликда ўзларининг халқаро позицияларини мустаҳкамламоқдалар, воқеаларнинг боришига ўз таъсирларини кучайтирмоқдалар.

Осиё халқларининг Осиёда хавфсизлик учун курашда орттирган қимматли тажрибалари 1955 йилда ўтказилган Бандунг конференциясининг қарорларида, блокларга қўшилмаган давлатларнинг кўпдан-кўп анжуманларида ифодасини топди. Осиёдаги давлатлар — янгиланиш сари бораётган ва империалистик давлатлар ҳукмронлигидан озод бўлаётган ёш давлатлар ўз муносабатларини шу ҳужжатларда ифодалаб берилган муҳим принципларга мувофиқ қура бошладилар. Осиё халқларининг биргалашиб ҳаракат қилиш ва бирдамлигининг азалий анъаналари бор. Мустамлакачилик ва империализмга қарши озодлик кураши чоғида шу анъаналар неча бор намойиш қилинди.

Халқаро вазиятдаги ижобий силжишлар ҳамда Осиё мамлакатларининг ўзидаги ички тараққиёт Осиё халқлари хавфсизлигини коллектив асосда таъминлаш учун зарур заминлар яратаётган ҳозирги пайтда мана шу тажриба, мана шу анъаналар алоҳида аҳамият касб этади.

Учрашув қатнашчилари Осиёдаги коллектив хавфсизлик давлатлар ўртасидаги муносабатларда куч ишлатишдан воз кечиш, суверенитет ва территориал бутунликни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, тўла тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаат асосида иқтисодий ҳамкорликни ва бошқа хил ҳамкорликни кенг кўламда ривожлантириш, ҳар бир халқнинг ўз табиий ресурсларига ўзи эга бўлиш ва социал-иқтисодий ўзгаришлар ўтказиш ҳуқуқи каби заминларга таяниши керак, деган фикрдадирлар. Шу заминлар Осиёдаги катта-кичик ҳамма халқлар ва давлатларнинг орзу-умидларига мос келади.

Биз тинчлик ва ҳамкорлик қонунлари асосида яшовчи янгиланган Осиёни вужудга келтириш оддий бир вазифа эмаслигини биламиз. Бу вазифанинг амалга оширилиши Осиёдаги ҳар бир халқ пухта хавфсизлик шароитларида муҳим социал, иқтисодий ва маданий проблемаларни ҳал эта олишидан самимий манфаатдор бўлган ҳамма кишиларнинг куч-ғайратлари бирлаштирилиши ва активлаштирилишини тақозо этади.

Самарқанддаги халқаро учрашув турли сиёсий партиялар ва ташкилотларнинг вакиллари, турлича қараш ва идеологиядаги кишилар мана шу заминда — Осиёда тинчлик ва хавфсизлик бўлишидан муштарак манфаатдорлик заминида умумий ёндашув йўлини топишлари мумкинлигини яна бир карра тасдиқлади.

Биз, жамоат арбоблари, парламент аъзолари, меҳнаткашлар оммавий ҳаракатлари ва ташкилотларининг актив қатнашчилари, олимлар, диний доираларнинг вакиллари Осиёда хавфсизлик проблемаларининг муҳим жиҳатларини муҳокама қилиб чиқиб, энг муҳим масалада — қитъада тинчлик ва ҳамкорликни таъминлаш учун барча тинчликсевар кучларнинг жипслашуви ғоят зарурлигини эътироф этишда якдил бўлдик.

Биз Осиёдаги ижтимоий-сиёсий кучларга мурожаат қилиб, ишонч ва яхши қўшничилик вазияти ўрнатиш, қитъа мамлакатлари ўртасида иқтисодий-маданий, маориф соҳасида ва бошқа соҳаларда ҳамкорликни ривожлантириш, бутун инсониятнинг қитъани тинч йўл билан ривожланишидан манфаатдорлигини ҳисобга олган ҳолда унда мустаҳкам хавфсизликни таъминлаш борасида актив ҳаракат қилишга даъват этамиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. БРЕЖНЕВГА

Биз, «Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» халқаро учрашувига йиғилган Осиё ҳамда Ҳинд океани ҳавзасидаги, социалистик ҳамдўстликдаги 30 мамлакат жамоатчилигининг, шунингдек озодлик ҳаракатлари ва халқаро демократик ташкилотларнинг вакиллар. Сизнинг самимий табригингиз ва яхши истакларингизни баланд руҳ билан кутиб олдик. Замонамизнинг атоқли арбоби анжуманимизнинг аҳамиятига шу қадар юксак баҳо берганлиги бизни ғоятда қувонтиради. Халқлар тинчлик ва хавфсизликнинг олижаноб идеалларини Сизнинг номингиз билан ҳақли равишда боғламоқдалар.

Биз Сизнинг мактубингизни Совет Иттифоқи ўтказиб келаётган тинчликсевар, инсонпарварлик сиёсатининг яна бир далили деб биламиз. Ҳамма қитъаларда халқаро кескинликни юмшатишга, социал тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашини таъминлашга қаратилган бу сиёсатни планетамиздаги тараққийпарвар кучлар англаб, қўллаб-қувватламоқдалар.

Самарқанддаги халқаро учрашув қатнашчилари ўз ишлари билан Ер куррасининг энг катта ва сераҳоли қисмида коллектив куч-ғайрат билан мустаҳкам тинчлик ва пухта хавфсизликка эришиш ишига, бинобарин, ялпи тинчлик ишига ҳисса қўшишга ҳаракат қилдилар. Биз мана шу мақсадга эришиш учун бундан буён ҳам куч-ғайратимизни аямай сарфлайверамиз.

Азиз Леонид Ильич, Сизга бахт-саодат, сиҳат-саломатлик ва бутун дунёда тинчлик ўрнатиш борасидаги толмас олижаноб фаолиятингизда янги-янги катта муваффақиятлар тилаймиз.

Тошкент шаҳри.
1974 йил, 28 сентябрь.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ХАЛҚИГА

«Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» халқаро учрашувининг қатнашчилари шу кунларда Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини барча совет халқи билан бирга тантанали нишонлашга тайёргарлик кўраётган Совет Ўзбекистони ҳукуматига, Коммунистик партиясига ва халқига қизғин салом, самимий қутлов йўллайдилар.

Осиё қитъасини ривожлантириш туб проблемасига бағишланган анжуман айни Сизнинг диёрингизда ўтганлигининг чуқур рамзий маъноси бор. Ўзбекистон Совет Шарқида Улуғ Октябрь социалистик революцияси туфайли равнақ топа бошлаган республикалардан биридир. Ўзбек халқи социалистик тузум шароитларида ўз мамлакатини таниб бўлмас даражада ўзгартирди, уни қашшоқликдан, қолоқликдан, эксплуатациядан халос этиб, социал, илмий-техникавий ва маданий тараққиёт юксакликларига кўтарди.

Шарқдаги совет республикалари эришган катта-катта ютуқлар Осиёда империализм ва янги мустамлакачиликка қарши, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш учун, социал-тараққиёт учун курашаётган халқларга катта таъсир кўрсатмоқда.

Халқаро учрашув қатнашчилари шодиёна қабул қилиб олганликлари ва меҳмондўстликлари учун Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси халқига, Коммунистик партиясига ва ҳукуматига сидқидилдан миннатдорчилик билдирадилар.

Биз социалистик Ўзбекистон халқига яратувчилик меҳнатида равнақ топиш ва фаровонликка эришувда, маданий ва маънавий тараққиётда янада катта зафарлар тилаймиз.

«Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун кураш — ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси» халқаро учрашувининг қатнашчилари.

ИРОҚ ПРЕЗИДЕНТИ АҲМАД ҲАСАН АЛ-БАКРНИНГ «ОСИЁДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН КУРАШ — ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ» ХАЛҚАРО УЧРАШУВИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ТАБРИКНОМАСИ

Ўртоқлар, дўстлар!

Сизни Ироқ халқи ва ҳукумати номидан, шахсан ўз номимдан мамнуният билан самимий табриклайман. Осиё қитъасидаги халқларнинг тинчлик ва хавфсизлик учун курашида қатнашишдек жуда муҳим вазифани ўз зиммасига олган учрашувингизга ҳар тарафлама муваффақиятлар тилайман. Осиё халқлари неча асрлардан бери мустамлака ва империализм ҳукмронлиги, эксплуатациядан азоб чекиб келмоқдалар. Улар империализм ва унинг мустамлакачилик системаларига қарши, интервенция ва агрессияга қарши курашиб келдилар ва курашни тўхтовсиз давом эттирмоқдалар. Улар жуда кўп кишиларни қурбон бердилар ва моддий зарар кўрдилар.

Шу халқлар кейинги чорак аср мобайнида империализм системасига кучли зарба бердилар. Осиёда қудратли империялар қулади, жаҳон империализмининг негизлари ларзага келтирилди. Аммо Осиёдаги кўпгина мамлакатларда империалистик агрессиялар ҳамон бўлиб турибди. Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларида ва араблар яшаётган ерларда империалистик уруш ўчоқлари ҳамон ёнмоқда. Исроил агрессиясини тугатмасдан, босиб олинган араб территорияларини озод қилмасдан, Фаластин араб халқининг қонуний миллий ҳақ-ҳуқуқларига гарантия берилмасдан қитъамизда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаб бўлмайди. Қўшма Штатларнинг империалистик агрессияси тўхтатилмаса, уларнинг Вьетнамдаги ва Ҳинди-Хитойнинг бошқа мамлакатларидаги ҳарбий базалари тугатилмаса, мустаҳкам тинчлик ва хавфсизлик бўлмайди.

Тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун мавжуд бўлган кўпгина проблемаларни ҳал этмоқ, шу жумладан, империалистларнинг қитъанинг турли районларидаги, Форс қўлтиғи ва Арабистон ярим ороли районидаги, Ҳинд океанининг Диего-Гарсия оролидаги ҳарбий базаларини тугатиш проблемасини ҳал этмоқ зарур. Бунинг учун Америка империалистларини Жанубий Кореядан қўлини тортишига ҳамда корейс халқининг тинч ва мустақил ҳолда бирлашувига халақит бермаслигига мажбур қилмоқ зарур. Бунинг учун Ҳиндистон кичик қитъасидаги муҳим проблемаларни ҳал этмоқ, чегара масалаларини тинч йўл билан ҳал қилмоқ, Осиёдаги турли мамлакатлар ўртасидаги мавжуд проблемаларни ҳал этишда куч ишлатмаслик ҳамда тинч-тотув яшаш принципларини батамом ҳурмат қилиш зарур. Буларнинг ҳаммасини амалга оширмоқ учун империализмга қарши барча кучларни, реакцияга қарши курашаётган барча кучларни бирлаштирмоқ зарур.

Учрашувингизга мана шу олижаноб мақсадларга эришувда ҳар тарафлама муваффақиятлар тилайман.

5.000.000 ТОННА ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	мавсум бошидан	Шу жумладан машинада	
			бир кунда	мавсум бошидан
Андижон	4,01	56,61	4,60	20.16
Сурхондарё	2,98	53,16	3,67	41,19
Қашқадарё	2,82	52,55	2,30	15,51
Бухоро	3,11	41,05	3,36	17,88
Фарғона	2,79	37,84	1,45	5,21
Наманган	3,37	37,68	3,95	23,30
Тошкент	5,00	35,98	5,74	34,25
Хоразм	3,47	33,51	2,72	13,71
ҚҚ АССР	3,78	31,53	3,39	22,26
Жиззах	3,82	24,65	4,10	21,71
Сирдарё	3,99	18,62	5,39	18,54
Самарқанд	2,11	14,67	2,04	10,04
Республика бўйича:	3,39	37,71	3,61	20,57
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Республика бўйича:	1,46	28,70		

МЕЪМОРЛАР ИЖОДИЁТИ — КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИГА

Республика Архитекторлари союзи правлениесининг 27-28 сентябрда бўлиб ўтган кенгайтирилган пленуми Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланди.

Союз правлениесининг раиси Ф. Ю. Турсунов докладида, Ўзбекистон архитекторларининг, Москва ва қардош республикалардан келган меҳмонларнинг маърузаларида меъморларнинг ярим аср мобайнидаги фаолияти таҳлил қилиниб, архитектура ижодиётини янада ривожлантириш йўллари белгилаб берилди.

Пленумнинг резолюциясида таъкидланишича, архитектура жамоатчилиги эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан бирга ҳар бир лойиҳалаш институтининг фаолиятини яхшилаш тўғрисида, барча меъморлар ижодиёти ғоявий даражасини янада ошириш ҳақида ғамхўрлик қилмоғи лозим.

(ЎзТАГ).

Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Харилаос ФЛОРАКИСга

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетини ва барча коммунистларини жуда катта ғалаба — Греция Компартиясининг легаллаштирилганлиги билан қизғин табриклайди. Грек коммунистларининг, мамлакат ишчилар синфи ва демократик кучларининг ички ва ташқи реакцияга қарши узоқ давом этган қаттиқ ва фидокорона кураши туфайли ана шу ғалабага эришиш мумкин бўлди.

Қардош Греция Компартияси марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми байроғини бундан буён ҳам баланд кўтариб боришини, Грецияни тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлидан ривожлантириш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

КПСС ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

ЛЕНИНГРАД. 27 сентябрь. (ТАСС). Я. Кадар, М. А. Суслов ўртоқлар, Венгрия Халқ Республикаси партия — ҳукумат делегациясининг аъзолари бугун Смольнийда бўлдилар. Бу ерда КПСС Ленинград область ва шаҳар комитети раҳбарлари билан дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

Ўрток Г. В. Романов Ленинград партия ташкилоти КПСС XXIV съезди белгилаган вазифаларни қандай бажараётганлиги тўғрисида, беш йилликнинг белгиловчи, тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш йўлида коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг олиб бораётган кураши тўғрисида, социал ва маданий муваффақиятлар ҳақида гапирди. У меҳнаткашлар моддий фаровонлигини оширишнинг негизи бўлган ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш вазифалари қандай ҳал қилинаётганлиги тўғрисида меҳмонларга маълумот берди. Г. В. Романов Ленинград шаҳри ва областини иқтисодий ва социал ривожлантириш юзасидан ягона комплекс план муҳим аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Шу комплекс план КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг тавсиясига мувофиқ тузилмоқда.

Ўрток Янош Кадар самимий қабул этганликлари ва батафсил ахборот берганликлари учун миннатдорчилик изҳор қилди. У Венгрия Социалистик ишчи партияси X съезди қарорини бажаришда венгер халқининг эришган муваффақиятлари тўғрисида, Венгрия жамиятида ишчилар синфи раҳбарлик ролини ошириш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар тўғрисида, ВСИПнинг бўлажак XI съездига ҳамда Венгрия фашист босқинчилардан озод этилганлигининг 30 йиллиги байрамига кўрилаётган тайёргарлик тўғрисида сўзлаб берди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг биринчи секретари Б. И. Аристов, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ленинград область Совети ижроия комитетининг раиси А. Н. Шибалов ва бошқалар қатнашдилар.

Қардош мамлакат намояндалари Совет ҳокимияти барпо этилганлиги эълон қилинган катта зални кўздан кечирдилар, В. И. Лениннинг иш кабинетида ва уй музейида бўлдилар.

* * *

КПСС Ленинград область ва шаҳар комитети, меҳнаткашлар депутатлари область ва шаҳар Советлари шу куни Марино саройида ВХР партия-ҳукумат делегацияси шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Я. Кадар рафиқаси билан ва бошқа венгриялик меҳмонлар билан М. А. Суслов, Г. В. Романов ўртоқлар, КПСС Марказий Комитети аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР ташқи ишлар министри ўринбосари Н. Н Родионов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССРнинг ВХРдаги элчиси В. Я. Павлов, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда Б. И. Аристов ва ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ВСИП Марказий Комитети секретари Карой Немет дўстона қадаҳ кўтардилар.

Зиёфат қардошларча самимий вазиятда ўтди.

АҲИЛ ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

ОРЖОНИКИДЗЕ, 27 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Совет Осетияси байроғида Ленин ордени ва Халқлар дўстлиги ордени билан бир қаторда Октябрь революцияси ордени порлай бошлади. Республика коммунистик қурилишда эришган муваффақиятлари учун ва Шимолий Осетия АССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги ва шимолий Осетия Россияга ихтиёрий суратда қўшилганлигининг 200 йиллиги муносабати билан ана шу юксак мукофотни олишга сазовор бўлди.

Партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, фан ва маданият арбоблари, жуда кўп меҳмонлар КПСС область комитети ва республика Олий Советининг қўшма тантанали мажлисига тўпланишди. Тантанали мажлисни КПСС Шимолий Осетия область комитетининг биринчи секретари Б. Е. Кабалоев очди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. А. Ясновга сўз бериладн. У Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси номидан ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев номидан, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан республика меҳнаткашларини шонли юбилей билан ҳамда Шимолий Осетия АССР Октябрь революцияси ордени билан мукофотланганлиги туфайли қизғин ва самимий табриклади.

М. А. Яснов СССР Олий Совети Президиумининг Шимолий Осетия Автоном Совет Социалистик Республикасини Октябрь революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб берди ва гулдурос қарсаклар остида юксак орденни республика байроғига тақиб қўйди.

КПСС Шимолий Осетия область комитетининг биринчи секретари Б. Е. Кабалоев доклад қилди. У ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси ҳақида, республика қардош совет халқларининг аҳил оиласида гуллаб-яшнаганлиги тўғрисида гапирди.

Мажлисда СССР 50 йиллиги номли «Победит» заводининг ишчиси В. М. Воробьева, Правобережний районидаги «Хумалаг» колхозининг бригада бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати А. Д. Басаев, республика халқ шоири Г. Х. Кайтуков КПССга, унинг ленинчи Марказий Комитетига қизғин ташаккур, самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилинди.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУХОРО, 28 сентябрь. (ЎзТАГ) Бугун Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди Пленум КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқи асосида комсомол-ёшлар ўртасида ғоявий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш соҳасида область партия ташкилоти олдида турган вазифалар тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев докладини муҳокама қилди.

Шу масала юзасидан пленум тегишли қарор қабул қилди.

БАРЧА ТИНЧЛИКСЕВАР КУЧЛАРНИ БИРЛАШТИРИШ ЙЎЛИДА

[Боши биринчи бетда].

хавфсизлигини таъминлашнинг турли жиҳатларини ишлаб чиқишга жиддий ёрдам бера оладиган қимматли таклифлар ва муҳим фикрларни мужассамлаштириш мумкин бўлди. Шу билан ушбу қитъада мустаҳкам тинчликка эришиш ва ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш самарали йўлларини излашга муҳим ҳисса қўшилди деб ҳисоблаш мумкин.

Бу ерда, Совет Ўзбекистони диёрида, Самарқанд ва Тошкентдаги фикрлашувлар чоғида тинч-тотув яшаш принциплари Осиёдаги мамлакатлар ўртасидаги ўзаро муносабат асослари сифатида қарор топишига ёрдам берувчи яна бир қадам ташланди, Осиё қитъасида кескинликни юмшатиш жараёнини янада олға силжитиш ишига ҳисса қўшилди деб айтишга ҳақли бўлсак керак, деб ўйлайман. Учрашувимиз Осиёдаги хавфсизлик ғояларини янада актив муҳокама қилиш ва ишлаб чиқишга, ушбу катта проблемага бағишланган янги халқаро учрашувларга туртки бўлиши шубҳасиздир. Бу учрашув жамоатчилик кучлари ва ҳаракатларининг ўзига эътиборини кучайтиради, буларнинг ҳозирги халқаро ҳаётдаги роли ниҳоятда катта ва муттасил ўсиб бормоқда.

Ўтган учрашув, ўтказилган мунозараларнинг ғоявий мазмуни қандай сиёсий хулосалар чиқаришимизга имкон беради? Аввало, Осиёда хавфсизликни таъминлаш проблемаси Осиё қитъасида ҳозирги ташқи сиёсий фикр тараққиётининг асосий ўзанида турганлиги, буни Осиё мамлакатларининг жамоатчилиги, мўътабар давлат ва жамоат арбоблари ғоят актуал проблема деб билаётганликлари тасдиқланди, деб ўйлайман.

Ҳарбий можароларнинг олдини олишнинг, империалистик агрессия пайини қирқишнинг, Осиёдаги ҳамма халқлар четдан бирон давлатнинг аралашувисиз мустақиллик ва ўз суверенитетини мустаҳкамлаш йўлидан бора олишлари, ўз ижтимоий тузумларини ўзлари танлаб олишлари, зарур социал ва иқтисодий ўзгаришлар ясашлари, ўз тақдирларини ўзлари эркин белгилай олишлари учун қулай ташқи сиёсий шарт-шароитлар яратишнинг энг пухта, энг самарали йўли сифатида коллектив негизда хавфсизликни таъминлаш ғоясига Осиё жамоатчилиги тобора зўр қизиқиш билан қараб, уни тобора кўпроқ қўллаб-қувватлаётганлиги ҳам яққол намоён бўлди.

Осиёда коллектив негизда хавфсизликка эришиш, бир томондан, Осиёдаги халқларнинг ҳаётий эҳтиёжларига тамомила мос келиши, иккинчи томондан кескинликнинг юмшаши ва тинч-тотув яшаш сари кучга тўлишиб бораётган умумжаҳон тенденциясини акс эттириши шубҳасиздир.

Ўтган анжуман Осиёда хавфсизликни таъминлаш вазифаси, коллектив куч-ғайратлар билан уни йўлга солиш ғояси—шундай бир платформаки, тинчликдан, Осиёда воқеаларнинг кескинлик юмшаши ва ҳамкорлик сари ривожланишида туб ўзгаришлар бўлишидан манфаатдор бўлган ҳамма яхши ниятли кишилар умумий тил топиш учун шу платформада бирлаша олишлари мумкинлигини ҳам яққол намойиш қилди. Турли сиёсий оқимлар, илмий қараш ва диний эътиқодларнинг вакиллари, турли ижтимоий системадаги мамлакатларнинг жамоат ва давлат арбоблари ушбу учрашувда айни шундай йўл тутдилар.

Ҳамма иш Осиёда коллектив хавфсизликни таъминлаш учун, ўзаро манфаатли сиёсий, иқтисодий, маданий ва илмий-техникавий ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантириш учун кенг жамоатчилик ҳаракатини авж олдиришга ҳозир салмоқли умумий замин вужудга келаётганлигидан далолат беради. Тинчлик, яхши қўшничилик, дўстлик ва ҳамкорлик идеалларига умумий садоқат кескинликни юмшатиш мухолифлари қаршилигини енгиб ўтишга ҳамда Осиёда коллектив хавфсизлик ғояларининг амалга оширилиши йўлидаги тўсиқларга барҳам беришга ёрдам беради, деб ишонч билдириш мумкин.

Шу фактни алоҳида мамнуният билан таъкидлаб ўтмоқчиманки, Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати, унинг халқаро муносабатларни тинч-тотув яшаш принциплари асосида тубдан қайта қуриш, кескинликнинг юмшашини янада чуқурлаштириш ва унга муқаррар характер касб эттириш, давлатлар ўртасида муносабатларни нормаллаштириш ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги изчил йўли баланд обрў-эътиборга эга бўлиб, уни қўллаб-қувватловчилар кўпайиб бораётганлиги анжуман иши чоғида яна бир бор тасдиқланди. КПСС XXIV съезди олға сурган ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети изчиллик билан амалга ошираётган Тинчлик программаси халқаро вазиятнинг ўзгаришига жуда катта таъсир кўрсатди. Бу программа ҳозирги халқаро муносабатларни ривожлантиришда тобора кучли омил бўлиб бормоқда. Партиямиз тинчлик ва хавфсизликнинг ленинча сиёсатини, империалистик агрессияга қарши кураш сиёсатини, халқларнинг озодлик курашини қўллаб-қувватлаш сиёсатини бундан буён ҳам оғишмай ўтказаверишига амин бўлишингиз мумкин.

Осиёда тинчлик ва хавфсизлик учун курашчиларнинг шу қадар муҳим халқаро учрашуви Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш билан бир вақтга тўғри келиб қолганлигидан самимий хурсандмиз.

Мен шу юбилей муносабати билан самимий қутловлари учун республиканинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари номидан халқаро учрашув қатнашчиларига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этишни ҳамда мамлакатларингизнинг жамоатчилигига дўстона салом топширишни ва муваффақиятлар тилаб, самимий истаклар билдиришни хоҳлардим.

Совет Иттифоқининг барча халқлари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам халқлар ўртасида тинчликни, дўстликни мустаҳкамлаш учун, социализм ишининг тантанаси учун курашда бундан буён ҳам куч-ғайратларини аямайдилар.

Анжуман самарали ишлаганлиги учун унинг ташаббускорлари ва ташкилотчилари — Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилотига, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетига ҳамда ташкилот комитетига, шахсан академик Е. М. Жуковга ҳам миннатдорчилик билдиришга рухсат этгайсиз.

Ўрток Ш. Р. Рашидов ўз нутқини тугатаётиб, тинч ва янгиланган Осиёнинг бахт-саодати йўлидаги олижаноб фаолиятингизда Сизга, дўстлар, янги-янги муваффақиятларга эришувингизни тилайман, деди.

Анжуманнинг якунловчи мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габриельянц, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

№ 213 Москва шаҳри 1974 йил 29 сентябрь.

БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1974 ЙИЛНИНГ НОЯБРЬ—ДЕКАБРИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФИДАН БЎШАТИШ ВА ГРАЖДАНЛАРНИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

«Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги СССР Қонунига биноан **буюраман:**

1. Ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатлари 1975 йилнинг 1 январигача тугайдиган ҳарбий хизматчилар 1974 йилнинг ноябрь — декабрида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг биринчи моддасига биноан ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган, чақириқ муддатини узайтириш ҳуқуқига эга бўлмаган граждданлар, шунингдек, чақириқ муддатини узайтириш муддати ўтиб кетган катта ёшдаги граждданлар Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара ва ички қўшинлар сафида ҳақиқий ҳарбий хизматни ўташга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталарда, батареяларда, эскадрильялар ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. ГРЕЧКО.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ЛЕНИНГРАД АКАДЕМИК КАТТА ДРАМА ТЕАТРИ КОЛЛЕКТИВИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган ҳамда республика меҳнаткашларини интернационализм руҳида тарбиялашда ва қардош маданиятларни бойитишда муҳим роль ўйнаган СССР халқлари санъати фестивалида актив қатнашганлиги учун Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. Горький номли Ленинград академик Катта драма театрининг коллективи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1974 йил, 27 сентябрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет театр санъати муваффақиятларини республика меҳнаткашлари ўртасида пропаганда қилишда муҳим роль ўйнаган Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. Горький номли Ленинград академик Катта драма театри гастролларини ўтказишда актив қатнашганликлари учун театрнинг бош режиссёри, СССР халқ артисти Георгий Александрович **Товстоноговни;** СССР халқ артистлари Ефим Захарович **Копелянни,** Кирилл Юрьевич **Лавровни,** Евгений Алексеевич **Лебедевни,** Владислав Игнатович **Стржельчикни;** РСФСР халқ артистлари — Людмила Иосифовна **Макаровани,** Эмилья Анатольевна **Поповани,** Николай Николаевич **Трофимовни;** РСФСРда хизмат кўрсатган артист Сергей Юрьевич **Юрскийни,** Украина ССРда хизмат кўрсатган артист Альберт Иванович **Борисовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

МАШИНАСОЗЛАР БАЙРАМИ

Совет индустриясининг энг муҳим тармоғи бўлмиш машинасозлик саноати шу беш йилликда ғоят тез суръатлар билан ривожланмоқда. Тўққизинчи беш йилликда ватанимизнинг машинасозлик саноати олдида турган вазифалар муваффақиятли бажарилмоқда. Тўрт йил ичида машина ускуна ва приборларнинг қарийб 15 мингта янги хилини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Москва корхоналарининг ишлаб чиқариш илғорлари, коммунистик меҳнат зарбдорлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари 27 сентябрда «Октябрь» кинонконцерт залига тўпланишди. Бу ерда машинасозлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ғоят баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

СССР Госплани раисининг ўринбосари Н. Н. Стюньков доклад қилди.

Йиғилишда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР министрликлари ва идораларининг раҳбарлари, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС мухбири).

Бугун—машинасозлар куни

ФАРОВОНЛИК ПОЙДЕВОРИ

Машинасозлик саноати — оғир индустриямизнинг Ватанимиз қудратига-қудрат, шуҳратига-шуҳрат қўшувчи етакчи тармоқларидан бири. Коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш кўп жиҳатдан машинасозликни муваффақиятли ривожлантиришга ҳам боғлиқ. Айниқса, халқ хўжалигининг барча соҳаларида техника билан қуролланиш даражасини оширишда, меҳнат унумдорлигининг янада юқори бўлиши, моддий-техник воситаларининг кўпайишида машинасозликнинг роли бекиёсдир. Усиз халқ фаровонлигини оширишнинг туб масалаларини ҳал қилиб бўлмайди, қишлоқ хўжалиги, енгил ва озиқ-овқат саноати, уй-жой қурилиши, савдо ва аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада кенг авж олдириш учун ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириб бўлмайди. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда машинасозлик саноати ҳал қиладиган амалий проблемалар доираси кун сайин кенгайиб боряпти. Тўққизинчи беш йилликда бу саноат маҳсулотларини тобора ўстириш кўзда тутилганининг боиси ҳам шунда.

Иттифоқимиздаги барча машинасозлик корхоналарининг илғор коллективлари қатори фаровонлик пойдевори бунёдкорлари — республикамиз машинасозлари ҳам партиямиз XXIV съезди қўйган вазифаларни бажариш йўлида қизғин меҳнат қилмоқдалар. Улар беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга астойдил киришиб, ҳар йили ўтказилиши одат тусига кириб қолган машинасозлар кунига бу гал ҳам ёруғ юз билан келдилар. Белгиловчи йилнинг саккиз ойлик маҳсулот реализация қилиш планини 101,9 процент, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини эса 101 процент адо этишди. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,2 процент ошди. Ҳозир Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи шарафига илғор машинасозлик корхоналари тўққиз ойлик план-топшириқларини муддатидан илгари бажардилар.

Эришилган ютуқларга қишлоқ хўжалиги, енгил ва озиқ-овқат саноати, оғир машинасозлик, химия, приборсозлик ва асбобсозлик саноати корхоналари катта ҳисса қўшдилар. Оғир машинасозлик саноати корхоналари саккиз ой ичида пландагидан 141 минг сўмлик кўп маҳсулот реализация қилишди. Бу, ўтган йилнинг шу даврига кўра 112,1 процентни ташкил этди. Химия машинасозлиги корхоналарида 32374 минг сўм ўрнига 33323 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарида маҳсулот реализация қилиш плани 109,7 процент, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 110,3 процент, меҳнат унумдорлиги эса 107,4 процент адо этилди.

Маҳсулот сифатини ва турини оширишда Андижон «Электроаппарат», Наманган машинасозлик, Тошкент трактор, компрессор, «Подъёмник», Самарқанддаги «Красний двигатель». Қўқон электр машинасозлиги, «Ташсельмаш», «Чирчиксельмаш», «Ташхимсельмаш» ва агрегат заводлари ишчи-хизматчилари айниқса катта тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Машинасозларимиз эришаётган ғалабалар билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Бугунги кунда республикамизда тайёрланаётган машина ва ускуналар «Ўзбекистонда ишланган» тамғаси остида 20 дан ортиқ чет эл мамлакатларига экспорт қилинмоқда. Улар дунёдаги ўзларининг бошқа энг яхши намуналари билан сифат талашяпти. «ПК-100» маркали йигирув-ўров машинасининг машҳурлиги бунинг ёрқин далилидир. 1965 йилда Чехословакиянинг Брно шаҳрида очилган Халқаро ярмаркада бу машина олтин медалга сазовор бўлди. Орадан икки йил ўтгач, бу ажойиб агрегат жаҳонда энг яхши машина деб тан олинди ва Пловдивдаги Халқаро ярмаркада иккинчи марта олтин медаль билан мукофотланди. Ҳозир биздан бундай машиналарни Англия, Франция, АҚШ, Япония, ГФР сингари кўплаб капиталистик мамлакатлар сотиб олишяпти. Кейинги «ПК-100-69», «ПК-100-ГИЛ» маркали йигирув-ўров агрегатлари ҳам «ПК-100»нинг модификация қилингани бўлиб, ўз конструкцияларига кўра жаҳон тўқимачилик машинасозлигида катта қизиқиш уйғотди. Партия ва ҳукуматимиз янги йигирув техникаси ижодкорларини муносиб тақдирлади.

Машинасозларимиз республика машинасозлик саноатини янада тараққий эттириш учун жон куйдириб ишлаётирлар. Кўплаб рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини киритиб, ишлаб чиқаришга кенг жорий этмоқдалар. Мамлакатимиз машинасозлик саноати Европада биринчи, жаҳонда иккинчи ўринни эгаллаб турган экан, бу улкан ғалабада ўзбекистонлик машина ижодкорларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

П. КОЖЕВНИКОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат план комитети машинасозлик бўлими бошлиғи.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида 1975 йил ҳосили учун шудгорнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — шудгор қилинган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Тошкент	19996	9,2
Хоразм	869	8,7
Сурхондарё	8619	5,8
Жиззах	6455	4,5
Наманган	6152	4,4
Фарғона	5939	4,2
Сирдарё	3713*	4,2
Самарқанд	6100	2,7
Андижон	2327	1,3
Бухоро	2211	1,2
ҚҚАССР	315	0,6
Қашқадарё	769	0,5
Республика бўйича:	63465	3,7

* Маълумот аниқланган.

ДОН—ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

БУХОРО	19970	105,1
Самарқанд	51490	85,8
Қашқадарё	60617	75,8
Андижон	23249	75,0
Фарғона	17183	68,7
Сурхондарё	21954	54,9
Тошкент	37429	52,7
Наманган	14769	42,2
Жиззах	39625	41,7
Сирдарё	13515	32,2
Хоразм	7036	16,7
ҚҚ АССР	16630	15,7
Республика бўйича:	323467	51,7

КУЛОЛЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

БУГУН РЕСПУБЛИКАМИЗДА СССР РАССОМЛАР СОЮЗИНИНГ ХАЛҚ САНЪАТИГА БАҒИШЛАНГАН ПЛЕНУМИ ОЧИЛАДИ.

Ўзбекистонни кулолчилик Ватани дейиш мумкин. Ўтмишда деярли ҳар бир шаҳарда ва кўпгина қишлоқларда кулолчилар маҳалласи бўлган. Археологларимиз ва қурувчиларимиз Ўзбекистон тупроғи бир неча метр қалинликда ранг-баранг сопол синиқларига бойлигини яхши билишади.

Маҳаллий кулолчилик ўз тарихида юксак равнақ босқичларини ўтди. Маҳаллий кулоллар минг йиллар давомида яратган ажойиб анъаналар Совет Ўзбекистони кулоллари томонидан муваффақиятли ривожлантирилмоқда.

Антик даврнинг ёрқин рангларидаги сопол буюмлари ўзининг ранг-баранглиги, шаклан гўзаллиги ва мукаммаллиги билан мафтун этади. Ўрта аср усталари яратган феруза рангли сопол буюмлар ҳам ижро усули ва нафислиги билан киши диққатини жалб қилади. Унинг ранглари осмон ва сув рангини эслатади, кишига ёркин кайфият бахш этади Афросиёб Ахсикат, Хоразм ва Шош кулолларининг X-XI асрлардаги сопол буюмлари ҳам эътиборга лойиқ. Бу буюмларда оқ фонга қора-қизил рангдаги нафис нақшлар туширилган. Бу нақшлар орасига ҳайвонлар, ўсимликлар ва бошқа хил суратлар ёзувлар билан уйғун ҳолда тасвирланган. Маҳаллий кулоллар ўзига хос яхлит, таъсирчан санъат услуби яратган эдилар.

Ўтмишга қилинган мана шу қисқача сафар ҳам маҳаллий кулоллар санъати қизиқарли тараққиёт йўлини босиб ўтганлигини, усталар ажойиб анъаналар яратганликларини, ҳамиша янгилик сари интилганликларини кўрсатиб турибди.

XIX аср ва XX аср бошларига келиб Ўрта Осиё хонликларида мавжуд бўлган бошқа халқ санъати турлари сингари кулолчилик ҳам тушкунликка юз тутди. Худди ана шу давр мероси бизга етиб келди. Шунинг учун ҳам 20-30-йилларда иш олиб борган Совет Ўзбекистони кулоллари зиммасига катта вазифа тушди. Улар кўзга ташланган тушкунлик белгиларини бартараф этдилар, кулолчилик санъатига образли мазмундорлик, нафислик ва оригиналлик бахш этдилар. Тараққиётнинг янги йўлларини қидириш янгича тасвирлар, рамзий белгилар ва ёзув усуллари топишда намоён бўлди. Булар янги воқелик, инқилоб ва социализм руҳини акс эттириш талабларидан келиб чиққан эди.

Халқ санъатидаги анъаналарга диалектик ҳодиса сифатида қараш керак. Ундаги энг ўзгармас асосий белгилар ҳам маълум ўзгаришларни бошдан кечиради. Бу — одамийлик, самимийлик, шаклни нафис ҳис этиш, суратлар, колорит, уста туйғуларининг поэтик акс этиши, гўзаллик сингари белгилардир.

Ўзбек амалий санъатида анъаналарни ана шундай чуқур тушуниш 60-70 йилларга хос хусусиятдир. Бу йилларда қардош республикалар халклари маданиятининг ўзаро таъсири ва алоқалари алоҳида аҳамиятга эга бўлди. Республика кулолчилик санъатининг 60 йиллардаги юксалиши Ўзбекистоннинг деярли барча кулолчилик марказларида энг яхши анъаналарнинг муваффақиятли давом эттирилишига олиб келди. 50 йиллардаги бир ҳилликдан кейин ҳар бир мактабнинг ўзига хос юксак бадиий қимматга эга бўлган усули вужудга келганлиги катта ютуқ бўлди. Чунки, меросимиздаги энг қимматли нарсаларни сақлаб қолиш Ўзбекистон кулолчилигини кейинги тараққиётига ишончли асос бўлди. Шу билан бирга ўзбек кулолчилиги тараққиёти бошқа республикалардагиларга нисбатан секинроқ бораётганлигини ҳам айтиб ўтиш лозим. Баъзан ҳунармандчиликнинг анъанавийлиги икки ёқлама характер касб этади. Чунки асрлар давомида бу санъат отадан ўғилга мерос бўлиб қолган. Ўғил отанинг йўлини давом эттиришга ҳаракат қилган, бундай «устазода»ларни ҳозирги пайтда шартли равишда «традиционалист» деб аташади. Уларнинг санъати жуда секин тараққий қилади. Лекин халқ усталаридан тез ўзгарувчан мода талабларига мос нарсалар яратишни даъво қилиш ҳам мумкин эмас. Халқ санъатининг ўзига хос қонуниятлари, тараққиёт темпи мавжуд. Аммо бу ҳол халқ санъатининг бугунги кун талабларига жавоб берадиган даражада бўлишига тўсқинлик қилмайди. Машҳур кулоллар — ғиждувонлик Умаров ва Назруллаев, самарқандлик марҳум Жўрақулов ва унинг шогирдлари, хоразмлик Матчонов, Бекжонов, Матёқубов, Искандаров, Ёқубов, шаҳрисабзлик Ҳазратқулов, Рустамов, Музаффаров, китоблик Абдуллаев, деновлик Халилов ва Зуҳуров, ургутлик Облоқулов, ғурумсаройлик Сотимов ва Раҳимов, хўжайлилик Қаландаров сингари ўнлаб ажойиб усталарнинг ҳаётий, ўзига хос санъати чуқур анъанавий, шу билан бирга замонавий талабларга ҳам тўла жавоб беради. Улар яратган асарлар халқ санъати тилига кўчирилган она ер гўзаллиги ва ҳаёт қувончлари ҳақидаги ҳикоядир.

Ўзбек кулолчилиги тараққиётининг секинлиги ҳақидаги масалага қайтсак, бу ҳол кекса авлод вакилларига, «традиционалист» усталарга нисбатан кечирарли. Аммо ёш усталар, янгича принципларда тарбияланган кулоллардан актив ижодий изланишлар кутишга ҳақлимиз. Тошкент ва Риштон керамика заводлари ишлаб чиқараётган оммавий буюмларда, Маҳаллий саноат министрлигининг махсус бадиий конструкторлик-технология бюроси ишлаб чиққан намуналарда ижодий изланишлар камлиги, катта усталарга тақлид, санъатга косибча муносабат сезилади. Бу эса санъат тараққиётига ғов бўлади. Ундаги энг асосий нарса — поэтик образли таъсирчанликнинг йўқолишига олиб келади.

Образли воситаларни бойитиш зарур. Бу жиҳатдан самарқандлик уста А. Мухторов, рассом ва кулол-ҳайкалтарош С. Раковаларнинг ижодий изланишлари, кашфиётлари эътиборга лойиқ. Уларнинг ижодида миллийлик ва замонавийлик органик равишда қўшилиб кетган.

Ўзбек кулоллари олдида янги мураккаб проблема пайдо бўлди. Бу проблема анъанавий кулолчилик буюмлари ҳозирги турмушда кам қўлланила бошлаганлиги туфайли вужудга келди. Бу процесс йилдан-йилга тезлашиб бормоқда. Кулолчиликнинг келгуси тараққиёти ҳақида ўйлаш, янгича шакллар қидириш лозим. Бу изланишлар совет декоратив-амалий санъатининг бош вазифасига бўйсундирилган бўлиши, яъни совет кишисининг эстетик дидига мос бўлиши, унинг турмушида қулайлик туғдириши, руҳий оламини бойитишга хизмат қилиши лозим.

Ўзбек халқ амалий санъатига бағишлаб бугун Қўқонда очиладиган пленум шубҳасиз кулолчилик санъатимиз тараққиётида беқиёс роль ўйнайди.

Раҳим АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи правлениесининг раиси.

Комил Яшин — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Ю Л Д У З

Комил Нўъмон ўғли Яшин — халқимизнинг энг қобил ва комил фарзандларидан бири. У аввало йирик ёзувчи, йирик арбоб, қолаверса — депутат, алломa, редактор, қаламкашларнинг одил етакчиси. Бугун у Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Унинг кўкрагида бугундан бошлаб Олтин Юлдуз ярқираб-ёниб туради.

Комил Нўъмон ўғлини мен ёзувчи сифатида биламан. Йигирманчи йиллардаёқ, биз пионерликдан — комсомол сафига ўтган йилларда, у ёш авлоднинг севимли ёзувчиси, сочма шеърлари ва инқилобик драмаси билан довруғ солган эди. Кейин у тамом драматургияга ўтиб кетди. Лекин ҳамма драмаларида шеъриятга содиқлик қолди, ҳамма драмаларида чинакам шеър мавжи ва жаранги очиқ-ойдин...

Комил Нўъмон ўзи драматургиямизнинг юлдузи! Драматург деганда кўз ўнгимизга, буюк Ҳамзадан кейин, у келади. Унинг драмалари қадам-бақадам, зина-базина юксалиб, томошабин дилида ўчмас из қолдирган. Унинг ўзи ҳам қадам-бақадам, зина-базина юксалиб, чиниқиб, ўсиб-улғайиб, томошабин олқишига сазовор бўлган қалам заҳматкаши. Ҳа, олқишга сазовор!.. Бу ҳазилакам меҳнат эмас. Бу ҳар томонлама етуклик деган сўз. Одамларни билиш, ҳаётни билиш, ҳаётнинг ич-ичига сингиб кетиш, совет воқелигидан ҳамиша бохабар ва ўшани коммунист кўзи, коммунист қалби билан баҳолай олиш, ҳаётни санъаткорона тасвирлай олиш — ҳазилакам гап эмас. Бу фазилатлар — фақат етакчи ёзувчига, замон ва халқ олдида ўз масъулиятини қалбдан сезган коммунист қаламкашга хос фазилатлардир. Мен унинг ҳар асарини ўқиганимда ё саҳнада кўрганимда, катта ижодий меҳнат меваси эканини дилдан ҳис этаман ва ҳар янги асари унинг ўз ижодида ва ўзбек совет драматургиясида янги поғона бўлганини тушунаман, томошабинлар билан бирга қойил бўламан.

Комил Нўъмон халқ ҳурматини қозонган, пок қалб, ёзувчиларнинг инсофлик ва одил етакчиси, у партиявий принципларга оғишмай амал қилгучи, бутун ўзбек адабиёти учун куйгучи етакчи. Бу жиҳатдан у ўлмас Ҳамид Олимжон ва устоз Ойбек савиясидаги билоғон, уфқи кенг, юз ўлчаб бир кесадиган, ҳар бир қаламкашнинг қалби ва қобилиятидан бохабар, ҳар бир қаламкашнинг қадри ва мавқеидан воқиф етук етакчи. Комил Нўъмон ўғлининг, айниқса, Осиё ва Африка ёзувчиларининг бирдамлиги совет комитетида раислик ва шундоқ мураккаб вазифани маҳорат билан удда этиши ҳам, оддий қаламкаш сифатида, менинг юрагимда ғурур туйғуларимни тўлқинлантириб туради, бу фақат ёзувчиларнинг ишончи эмас, партия ва халқ ишончи. Комил Нўъмон ўғлининг меҳнати, фазилати мўл. Санаб ўтирмайман. У бугун Қаҳрамон. Шу улуғ номнинг ўзиёқ унинг бутун қиёфасини гавдалантириб туради.

Унинг қаҳрамонлиги узлуксиз ва самарали, оламга татирлик меҳнатидан, тиниб-тинчимай яратганидан, бедор кечаларда тўкилган кўз нурлари, оқ тонгларни қаршилаб, тўккан манглай терларидан... Бу юксак унвон — Олтин Юлдуз етук ўзбек маданияти ва адабиёти учун берилган юлдуз!

Комил Нўъмон ўзбек халқининг фахри, обрўси, ҳурмат-иззати. Халқим қатори, минглаб китобхон қатори мен ҳам чексиз қувончдамен: Комил Нўъмон, юлдуздай ярқирайверинг, дейман.

МИРТЕМИР,
Ўзбекистон халқ шоири.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ФЕРМАЛАРДА ЕТАРЛИ ЕМ-ХАШАК ҒАМЛАБ ҚЎЙАЙЛИК

Куз — қишлоқ хўжалиги йилининг ҳал қилувчи даври, чорвадорлар учун масъулиятли пайт. Улар чорва молларини қишда боқиш тараддудини кўрар эканлар, иссиқ ва тўқ қишловни таъминлаш учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қилмоқдалар. Ем-хашак запаслари тўлдириб қўйилмоқда, бинолар, механизмлар ремонт қилинмоқда.

Сентябрь ойининг учинчи ўн кунлигида дағал хашак тайёрлаш план топшириғи республика бўйича 104,3 процент, сенаж 110,4 процент, эзилган ва табиий ўтлардан пичан 83 процент, витаминли ўт уни 86 процент ва силос бостириш плани 96,1 процент бажарилди. Андижон, Сурхондарё, Тошкент, Бухоро, Фарғона, Самарқанд областларидаги хўжаликларда планда кўзда тутилгандан кўпроқ дағал хашак ғамлаб қўйилди. Қорақалпоғистон, Хоразм, Қашқадарё ва бошқа областларда бу ишда кейинда қолинмоқда.

Сентябрь бошида Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигига қарашли совхозларда, хусусан Хоразм, Сирдарё ва Қашқадарё областларидаги совхозларда ем-хашак сусткашлик билан тайёрланмоқда. Бу областларда ем-хашак жамғариш плани 49-68 процент бажарилган. Бу ерларда тузилган ихтисослаштирилган бригадалар ҳозирча баракали ишламаётир, ўт-ўланни ўриб олиш прогрессив технологиясига амал қилинмаётир. Самарқанд областидаги Охунбобоев номли, Бухоро областидаги «Каттақўрғон», «Мингбулоқ», Ленин номли, «Жанубий», «Дўстлик», «Авангард», Қашқадарё областидаги Киров номли, «Гузор», «Пахтакор», «СССР 50 йиллиги», «Деҳқонобод», «Ленинизм», «Кўндала», Тошкент областидаги Охунбобоев номли, Қорақалпоғистон АССРдаги К. Маркс номли совхозларда оғир аҳвол юз берди, бу хўжаликларда план топшириқлари 35-78 процент бажарилган. Шу хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари ем-хашак тайёрлаш билан яхши шуғулланмаётирлар, бу ишга ҳамма кучларни сафарбар этмаётирлар. Мўл ем-хашак учун резервлари қидириб топилмаётир, мустаҳкам озуқа базаси яратиш тўғрисида тегишли ғамхўрлик қилинмаётир.

Хоразм, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон хўжаликларида сенаж тайёрлаш ҳамон кейинда қолмоқдалар, бу ерлардаги хўжаликларда тайёрлов бор-йўғи 55-81 процент сенаж бостирилган. Ўтган ҳафта мобайнида Фарғона ва Хоразм областларида сенаж бостириш кескин даражада камайиб кетди. Беруний, Кегайли, Мўйноқ, Тўрткўл, Қўнғирот районларида бу иш орқада қолмоқда. Мазкур районларда консервалаштирилган озуқа топшириққа нисбатан бор-йўғи 14-37 процент тайёрланган. Деҳқонобод, Чуст, Нурота, Ургут, Бойсун, Гагарин, Олтиариқ, Ўзбекистон районларида озуқа тайёрлаш иши бундан ҳам ночор аҳволда, бу районларда озуқа тайёрлаш иши тўхтатиб қўйила бошланди.

Кейинги тўрт ҳафта мобайнида силос бостириш суръатлари кескин камайиб, Бухоро областида 47,8 минг тоннадан 11,9 минг тоннага тушиб қолди ва Фарғона областида 34,9 минг тоннадан 15,6 минг тоннага тушиб қолди. Республика хўжаликларида илдиз-мева тайёрлаш ишлари етарли даражада олиб борилмаётир. [illegible] 10 процент тайёрланди. [illegible] 11,4 [illegible] Бухоро, Наманган, Сирдарё, Хоразм областларидаги бир қанча хўжаликлар ҳали бу ишга киришганлари йўқ.

Бухоро, Тошкент, Жиззах, Наманган, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистондаги колхозлар ва совхозларда витамин уни ишлаб чиқариш ишлари кечиктирилмоқда. Витамин уни ишлаб чиқариш Бухоро областида 72,9 процент; Тошкент областида 64,2 процент; Жиззах областида 63,4 процент; Наманган областида 55,8 процент; Хоразм областида 32,7 процент ва Қорақалпоғистонда 11,4 процент бажарилди.

Кўкимлик учун оқсил, каротин ва микроэлементлар маълум меъёрда қўшилиб, тайёрланган донадор озуқани ишлаб тайёрлаб қўйиш катта аҳамиятга эгадир, бу озуқанинг юксак самарадорлиги синаб кўрилган. Донадор озуқада 20 процент бедадан тайёрланган витаминли ўт уни, 20 процент дон чиқиндилари ва бошқа концентрат, 50 процентдан кўпроқ дағал озуқалар ва сомон ҳамда микроэлементлар бўлади. Аммо бу ғоят тўйимли озуқани тайёрлашга ҳамма жойда ҳам етарли эътибор берилмаётир. Масалан, Бухоро областидаги хўжаликларда бу озуқа бор-йўғи 38 тонна, Хоразм областида 41 тонна, Қашқадарё областида 63 тонна, Наманган областида 67 тонна, Наманган областида 68 тонна тайёрланди, холос. Қорақалпоғистонда, Сирдарё ва Андижон областларида бирор грамм ҳам гранул ишлаб чиқарилмаган.

Куз мавсуми чорвадорлардан [illegible] олинган мажбуриятларни сўзсиз бажаришга қаратишдан, фермаларда қишга намунали тайёргарлик кўриш учун, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборишдан иборатдир.

Машина терими — иш унуми. Буни яхши тушунган Тошкент областининг Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз механизаторлари мўл ҳосилни тезроқ йиғиштириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: юбилей йилида 120 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олган механизатор Т. Бўриев.

А. Абалян фотоси.

«РОССИЯ» КОЛХОЗИ

МАРРАГА ЕТДИ

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижон областида яна бир хўжалик маррага етди. «Россия» колхози пахта тайёрлаш йиллик планини Хўжаобод районида биринчи бўлиб бажарди. 1590 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29,1 центнердан ҳосил олинди. Тайёрланган пахтанинг 90 проценти уруғлик учун қабул қилинди.

Ғуломжон Маматалиев, Зухриддин Сулаймонов, Аҳмаджон Турғунов, Набижон Абубакиров бошлиқ бригадалар ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерга етказдилар. Орифжон Қаюмов бошлиқ оилавий бригада адр ердан 25 центнердан хирмон кўтарди.

Колхоз пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига яна 2 минг 684 тонна пахта топшириш ва ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ САМАРАСИ

Деҳқоннинг, хусусан пахтакорнинг ўз касбига меҳри-муҳаббати, садоқати, халқ, партия ва ҳукумат олдидаги масъулиятни чуқур ҳис этиши қийинчиликларда, мураккаб табиий шароитда яққол кўзга ташланади, тобланади. Унинг меҳнатсеварлиги, шижоати, жасорати, келажакка қатъий ишонч билан қараши ҳар қандай қийинчиликни енгишга қодир. Шунинг учун ҳам ҳали чигит ерга тушмасданоқ катта мақсадни ўз олдига қўяди, зиммасига юксак мажбурият олиб, ана шу маррани кўзлаган ҳолда иш тутади.

Колхозимиз аъзоларининг бу йилги марралари ҳам чакки эмас. 1.050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришимиз керак. Социалистик мажбуриятимиз шундай.

Пахта теримини уюшқоқлик билан бошладик. Ҳар бир бригадага конкрет график бердик, ижрони текшириб бордик. Теримчиларимиз яхши ишлади, ҳар куни йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта тайёрладик.

Колхоз правлениеси, партия ва комсомол ташкилотлари меҳнат аҳлининг теримдаги куч-ғайратини оширишга алоҳида аҳамият берди. Бригадалар, теримчилар, ҳашарчилар, тележкачилар ўртасида социалистик мусобақа оммавий тус олди. Мусобақа ғолибларини рағбатлантириш мақсадида кўчма Қизил байроқлар, вымпеллар, пул ва қимматбаҳо буюмлардан мукофотлар таъсис этдик. Колхозимиздаги агитаторлар ҳам ўзларининг жанговар сўзлари билан теримчиларимизни фидокорона меҳнат қилишга илҳомлантирдилар. Мусобақа ғолиблари «Жанговар варақа»ларда мунтазам олқишланиб борилди.

Далада меҳнат қилаётганлар учун барча шароитлар яратилди. Ҳар куни иссиқ овқат тайёрланиб турилмоқда. Шулар натижасида 30 дан ортиқ теримчи ўн минг килограммчилар ҳаракатига қўшилишиб, ҳар куни 170—200 килограммдан пахта тердилар. Булар Гулчеҳра Холмирзаева, Сора Абдураҳмонова, Сония Фармонова, Равия Қаҳҳорова, Сония Ҳусанова ва бошқа ўртоқлардир. Уларнинг ҳар бири ҳозирнинг ўзида 7—9 тоннадан ошириб пахта теришга эришди.

Колхозимиз меҳнат аҳли ана шундай уюшқоқлик билан меҳнат қилганликлари, партия ва комсомол ташкилотлари оммавий-сиёсий ишларни юксак савияда ташкил этганликлари учун ҳам биз пахта тайёрлаш йиллик планини 20 иш кунида бажаришга муваффақ бўлдик. Қабул пунктига 2.370 тонна пахта етказиб берилди. Йиллик планни қисқа муддатда бажаришимизга ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топшираётган Раҳим Абдиев, Рашид Ҳасанов, Эштемир Хўжамбердиев, Муҳаммад Бойжигитов, Холиқул Алиқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари муносиб ҳисса қўшдилар.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Айрим карталарда ҳатто биринчи терим ўтказилгани йўқ. Биз бу йил 6 та терим агрегати билан 1.100 тонна пахта териб олишни планлаштирганмиз. Дарҳақиқат, теримнинг долзарб кунлари энди бошланди. Биз терим суръатини сира бўшаштирмасдан, юксак социалистик мажбуриятимизни 15 октябргача шараф билан бажарамиз.

Момохол УЗОҚОВА,
Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхоз раиси.

БУХОРО САБЗАВОТКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Бухоро областининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб, давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш бўйича халқ хўжалиги йиллик планини муддатидан олдин 27 сентябрда бажардилар.

Тайёрлов пунктларига 37 минг 856 тонна сабзавот ёҳуд ўтган йилнинг шу даврига қараганда 10 минг тонна кўп маҳсулот етказиб берилди. Қоракўл, Ромитан, Қизилтепа, Олот районларининг сабзавоткорлари бу ғалабага муносиб ҳисса қўшишди. Конимех, Навоий, Қизилтепа, Бухоро районларининг хўжаликлари биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекишди. Ўнлаб хўжаликлар, шу жумладан, Навоий районининг «Бухоро», Қоракўл районининг «Октябрь», Бухоро районининг «Ленин йўли» колхозлари, Ромитан районининг «Ромитан» совхози меҳнатчилари сабзавот тайёрлаш бўйича социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

Эришилган катта ғалаба — КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва марказлаштириш бўйича қарорларни изчиллик билан амалга ошираётган колхозчилар, совхоз ишчилари, тайёрлов ташкилотлари ҳамда партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг фидокорона меҳнати натижасидир.

Бухоро области меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб давлатга яна 1000 тонна сабзавот сотишга қарор қилдилар.

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

Яқинда Л. Н. Смирнов раислигида СССР Олий судининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда қурол-яроғларни ўғирлаш, ғайри қонуний тарзда тайёрлаш, сақлаш, олиб юриш ва сотиш тўғрисидаги ишлар юзасидан судлов практикаси ҳақида СССР Олий суди раисининг ўринбосари С. Г. Банников докладн қараб чиқилди. Гарчи бундай жиноятлар бизнинг мамлакатимизда кенг ёйилмаган бўлса ҳам, аммо шунга қарамай қурол ишлатиб бошқа, оғирроқ жиноятлар қилинаётганлиги ёки қилиниши мумкинлигини назарда тутганда унинг катта ижтимоий хавфга эга эканлиги пленумда уқтириб ўтилди.

Пленум судлов практикасида бир хилда ҳал қилинмаётган масалалар юзасидан йўл-йўриқ тарзида тушунтириш берди. Жумладан, қурол-яроғни ўғирлаш деб нимани тушуниш кераклиги, қандай қуроллар бунга мансуб эканлиги, айбдорларнинг ҳаракатларига қандай баҳо бериш кераклиги тушунтирилди. Шу билан бирга пленум қарорида ғайри қонуний равишда сотиб олган, тайёрлаган, сақлаган ёки олиб юрган қуролини, ўқларни ва портлатувчи моддаларни ўз хоҳиши билан топширган шахслар қонунга мувофиқ жиноий жавобгарликка тортилмайдилар, деб таъкидланди.

Пленум балоғатга етмаган болаларнинг жиноятлари тўғрисидаги ишлар юзасидан судлар томонидан қонунларнинг, шунингдек шу хусусда СССР Олий суди пленумининг йўл-йўриқ тарзидаги тушунтиришлари қандай жорий этилаётганлиги тўғрисида РСФСР Олий суди раиси А. К. Орлов, Молдавия ССР Олий суди раиси Х. Я. Зенган ва СССР Олий суди аъзоси А. Н. Филатовларнинг докладини тинглади.

СССР Олий суди пленуми қабул қилган қарорида шу категориядаги ишларни қараб чиқиш юзасидан судларнинг ишида ижобий натижаларга эришилганлигини таъкидлаб ўтди. Бу ишлар судларнинг асосланган қарорлар чиқаришини таъминлаб турди. Шу билан бирга пленумда шу ишлар юзасидан судловнинг сифатини янада ошириш зарурлигига эътибор берилди.

СССР Олий суди пленуми, шунингдек гражданлик ва жиноий ишлар бўйича суд қарорлари хусусида СССР Олий судининг раиси ва СССР Бош прокурорининг протестларини ҳам қараб чиқди.

Пленум ишида СССР Бош прокурори Р. А. Руденко ва СССР юстиция министрининг биринчи ўринбосари А. Я. Сухарев қатнашдилар.

Турли мамлакатларда

БУЮК ДЎСТЛИК НАМОЙИШИ

Чет эл жамоатчилиги ва матбуоти Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг СССРга қилган расмий, дўстона визитига катта эътибор бермоқда.

◆ БУДАПЕШТ. Венгрия жамоатчилиги Совет—Венгрия музокараларининг боришини зўр иштиёқ билан кузатиб турибди. «Эшти хирлап» газетасининг ёзишича, бу музокаралар маслаҳатлашиб туриш ва тажрибаларни айирбошлаш қардош партиялар учун, қардош давлатлар учун ғоят муҳим эканлигини исбот қилади.

◆ СОФИЯ. Болгариянинг «Работническо дело» газетаси Л. И Брежнев билан Я. Кадар нутқларининг баёнини босиб чиқариб, ҳар икки мамлакат раҳбарларининг Умумевропа кенгашини муваффақиятли суратда тезроқ тугаллаш, шунингдек Кипр проблемасининг халқаро жиҳатларини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида ҳал этишга эришиш ва тегишли халқаро гарантиялар бериш ҳақидаги даъватига алоҳида эътибор беради.

◆ ПРАГА. Чехословакия Коммунистик партиясининг пойтахтидаги Прага — 9 район комитетининг биринчи секретари Э. Мертл қуйидагиларни айтди: Совет ҳукумати, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида қабул қилинган тарихий Тинчлик программасини амалга ошириш учун зўр бериб ҳаракат қилаётганликлари биз, Чехословакия коммунистларига, Чехословакиянинг барча меҳнаткашларига яқин ва тушунарлидир.

◆ ВАРШАВА. Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетаси шундай деб ёзади: КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг нутқлари бутун жаҳонда доим зўр қизиқиш туғдирмоқда.

Л. И. Брежнев, деб таъкидлайди газета, социалистик давлатларнинг мустаҳкам ихтиёрий ҳамкорлиги жуда катта имкониятлар яратиб бераётганлигини таъкидлади ва қардош партиялар социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини бутун чоралар билан яқинлаштириш ва уларнинг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш соҳасида биргаликда бажараётган ишлари жуда катта аҳамиятга эга эканлигини келгуси йиллар яна исботлаб беради, деб ишонч билдирди. Социалистик Польша, дейилади, мақоланинг охирида, бу фикрга тамомила ва тўла-тўкис қўшилади. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ҚОҲИРА. Бу ерда Абдил Азиз Хиғози бошчилигида Мисрнинг янги ҳукумати тузилганлиги эълон қилинди. Абдил Азиз Хиғози аввалги кабинетда бош министрнинг биринчи ўринбосари лавозимини эгаллаган эди.

Состави асосан ўзгармай қолган ҳукуматга беш янги министр кирди. Маҳмуд Али Ҳасан саноат министри, Маҳмуд Абдил Ахар қишлоқ хўжалиги министри, Тоҳир Амин иқтисодий ҳамкорлик ишлари давлат министри, Абдил Раҳмон аш-Шазли таъминот министри, Муҳаммад Ҳамид Маҳмуд маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ишлари давлат министри бўлди.

Янги ҳукумат аъзолари Миср Араб Республика президенти А. Садатга қасамёд қилдилар.

◆ БАЙРУТ. Ливан бош министри Т. Сольх ўзи бошчилик қилаётган ҳукумат истеъфо берганлигини билдирди. Ливан матбуотининг ёзишича, Исроилнинг Ливанга қарши агрессив ҳаракатлари тинмай давом этаётганлиги, инфляция ва ҳал этилмаган иқтисодий проблемалар натижасида мамлакатдаги аҳволнинг мушкуллашганлиги ҳукуматнинг истеъфо беришига сабаб бўлган.

◆ ВАШИНГТОН. Тромбофлебит касали зўрайгани туфайли касалхонага ётқизилган собиқ АҚШ президенти Р. Никсоннинг соғлиғи ёмонлашди. Р. Никсоннинг шахсий врачи Ж. Лангрен Лонг-бичда [Калифорния штати] шу ҳақда маълум қилди. Собиқ президент даволаниш учун шу ердаги мемориал госпиталда ётибди.

Лангрен Никсоннинг ўнг ўпкаси қон томирларида қон тиқилиб қолганлигини маълум қилди.

(ТАСС).

МАОЧИЛАР РЕАКЦИЯ ВА ИМПЕРИАЛИЗМ ШЕРИКЛАРИДИР

Халқаро муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларининг амалда жорий этилиши, жаҳонда сиёсий иқлимни соғломлаштириш жараёнининг ривожланаётганлиги Осиёдаги вазиятга тобора кучли таъсир кўрсатмоқда. Осиёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, яхши қўшничилик муносабатларини йўлга қўйиш, шу қитъадаги мамлакатлар кўпчилигининг иштирокида халқларнинг конструктив ҳамкорлигига эришиш йўллари активлик билан изланмоқда.

Пекин раҳбарларигина бу жараёндан четда турибдилар. Улар кескинликни юмшатиш, Осиё мамлакатлари ўртасида ҳар томонлама ўзаро қулай ҳамкорлик қилиш ва айниқса коллектив негизда Осиё халқларининг хавфсизлигини таъминлаш ғоясига жон-жаҳдлари билан қарши турибдилар. Маочилар халқаро кескинликни юмшатишни «муваққат ва юзаки» бир ҳол деб атамоқдалар. Пекин халқаро муносабатларда «тартибсизлик ва бошбошдоқлик» мақбул эканлигини тинмай такрорламоқда, Мао Цзэ-дуннинг ўзи эса, «уруш инсониятни соғломлаштиради, холос» деб ҳисобламоқда.

Ҳозирги дунёда Пекин раҳбарларининг мана шундай «алоҳида» позиция тутганликларига сабаб нима? Кескинлик ва можаролар вазиятида ўзининг гегемоник режаларини амалга оширишга интилаётган маочиларнинг стратегик ниятлари шуни тақозо қилмоқда. Ҳозирги Хитой раҳбарларининг режалари собиқ Хитой ҳукмрон императорларининг режаларидан қолишмайди. Кейинги йилларда Хитойда нашр этилган тарих дарсликлари ва географик атласлар Пекин Хитой билан қўшни мамлакатлар — Непал, Сикким, Бутан, Ассам, Монголия ва Бирма, Малайзия ва Таиланд, Рюкю ва Андаман ороллари, Лаос, Вьетнам, Камбоджа, Корея ва албатта Совет Иттифоқининг кенг территориясига даъво қилаётганлигидан далолат бермоқда. Мао Хитой Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 1965 йилдаёқ бўлиб ўтган мажлисида қуйидаги йўл-йўриқни берган эди: «Биз Шарқи-Жанубий Осиёни, шу жумладан Жанубий Вьетнамни, шунингдек, Таиланд, Бирма, Малайзия, Сингапурни ҳеч сўзсиз ўз қўлимизга олишимиз керак... Бу район табиий ресурсларга бой ва бизнинг куч-ғайрат сарфлашимизга арзигуликдир».

Шуни айтиш керакки, маочилар ўзларининг экспансиячилик мақсадларини амалга ошириш йўлида куч-ғайратларини аямай сарфламоқдалар. Ёш Бангладеш республикасида маочилар гуруҳи Мужибур Раҳмон ҳукуматига қарши қўпорувчилик ишларини олиб бормоқдалар. Пекин Ҳиндистонда нага ва мизо қабилаларидан бўлган сепаратчиларга ҳарбий таълим бериб, уларни пул ва қурол билан таъминламоқда. Пекин Шарқи-Жанубий Осиёдаги бошқа давлатларнинг территориясига ўз қўпорувчиларини юбормоқда. Улар мустақил ривожланаётган мамлакатларнинг ҳукуматларига қарши қуролли курашда қатнашмоқдалар. Маочилар Жанубий Осиё қитъасида вазиятни тамомила нормаллаштиришга йўл қўймасликка жон-жаҳдлари билан уринмоқдалар.

Пекин Осиёдаги қўпорувчилик ишларини революцион иборалар билан ниқоблашга уринмоқда. Амалда эса, уларнинг бутун хатти-ҳаракати Осиё мамлакатларидаги миллий озодлик ҳаракатини ҳозирги замоннинг империализмга қарши курашаётган бошқа асосий революцион кучларидан, социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигидан ва капиталистик мамлакатлардаги революцион ишчилар ҳаракатидан ажратиб юборишга қаратилгандир. Бу эса, амалда маочиларнинг реакция ва империализмнинг энг қора кучлари билан қўшилиб кетишига олиб келмоқда.

Маочиларнинг ҳақиқий башараси, уларнинг Осиё қитъасида ўз олдига қўйган мақсади Осиё халқларига кун сайин равшан бўлиб қолмоқда. «Учинчи дунё» мамлакатларининг гегемони бўлишни даъво қилаётган Пекиннинг ана шундай кирдикорларига қарамай, Осиё мамлакатлари мустамлакачиликнинг оғир меросидан қутулиш, ўз мустақиллиги ва озодлигини мустаҳкамлаш йўлида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари уларнинг табиий иттифоқчиси эканлигини кўриб, шу мамлакатларга борган сари кўпроқ мойиллик билдирмоқдалар.

А. БИРЮКОВ,
(ТАСС).

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР, ХУШХАБАРЛАР

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

Қардош иттифоқдош республикаларда Ўзбекистон кунлари бошланди. Ўзбекистон кунлари Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин юбилейини нишонлаш юзасидан «Билим» жамияти правленияси ва Ўзбекистон Фанлар академияси томонидан ўтказилмоқда. 27 сентябрда бир группа олимлар Тошкентдан Олмаотага жўнаб кетди. Республика Фанлар академиясининг академиги В. П. Шчеглов Қозоғистон пойтахтида ўтган 50 йил мобайнида Ўзбекистонда фаннинг тараққиёти тўғрисида лекция ўқиди. Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги И. Ҳ. Ҳамробоев ўз лекциясини ўтган ярим аср мобайнида республикада геология фанининг ривожланишига бағишлайди. Таниқли олимлар Ўзбекистон ССРда ленинча миллий сиёсат тантанаси тўғрисида, сув ресурсларидан фойдаланиш проблемалари ҳақида, соғлиқни сақлашда эришилган муваффақиятлар тўғрисида, республикада тарих ва математика фанининг ривожи ҳақида лекциялар ўқишади.

(ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ АРАФАСИДА

ТОШКЕНТ. Ўзбекистон ССР халқ хўжалик ютуқлари кўргазмаси территориясини кенгайтириш борасида қилинаётган ишлар ниҳоясига етказилмоқда. Бугунгача 4 бино, кўприк фойдаланишга топширилди. Кўргазма анҳорнинг ўнг қирғоғи ҳисобига 5 гектарга кенгайтирилади. Замонавий усулда қурилган кўприк ҳар томонлама қулайлик яратмоқда. Янги ўзлаштирилган майдонда бинолар қад кўтаряпти. Уларга оғир саноат, енгил ва озиқ-овқат саноатлари павильонлари жойлашади. Учинчи кўркам бинода эса, ёдгорликлар магазини иш бошлайди. Шу кунларда Энгельс кўчасидан кўргазма томонга тўғри йўл очилмоқда. Янги кўча кўргазманинг рамзий белгиси, панно, расм ва диаграммалар билан безатилади. 70-, 72-қурилиш бошқармалари, 4-йўл бошқармаси 1,3-кўприк қуриш отряди бунёдкорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик байрами нишонланадиган тантанали кунга қадар барча ишларни тугатиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

САМАРҚАНД. Архитектура-қурилиш институтининг юқори курс студентлари меҳнат семестрларини Олтой ўлкасининг Тальминский районидаги «Магистральний» совхозида ўтказишди. Студентлар мазкур мўйначилик хўжалигида жами 244 минг сўмлик қурилиш ишлари бажариб, кўпчиликни мамнун этишди. Бир группа ёшларга район комсомол комитетининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

Н. ҲАКИМОВ.

* * *

АНДИЖОН. Жалолқудуқ районидаги «Ойим» совхозида Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлганлар хотирасига бағишланган ёдгорлик ўрнатилди. Унда икки жангчи солдат ва жафокаш онанинг сиймоси гавдалантирилган.

О. АБДУЛФАТТОЕВ.

* * *

Балиқчи районидаги Куйбишев номли колхоз аъзоси Қодирали Хурбоевнинг яна омади келди. У ўтган йили ДОСААФ лотереясига «Урал» мотоцикли ютган эди. Бу йил эса мазкур лотереянинг биринчи чиқарилиши бўйича 186169-011 номерли билетига «Волга» енгил автомашинаси оладиган бўлди.

М. АБДУХОЛИСОВ.

ДЎСТЛАРИМИЗ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасидан ҳамиша одам аримайди. Ўтган куни бу ер янада гавжум бўлди. Тошкентда Чехословакиянинг «Центротекс» ташқи савдо бирлашмаси кўргазмаси тантанали суратда очилди.

Кўргазмага Чехословакия тўқимачилик ва тикувчилик саноатида ишлаб чиқарилган, шунингдек халқ усталари меҳнати билан яратилган чиройли газмоллар, сунъий шойилар, трикотаж маҳсулотлари, устки ва ички кийимлар, дастурхон, сочиқ сингари буюмлардан намуналар қўйилган.

Чехословакиядаги Яблонец-Ниса шаҳрининг қўли гул усталари шиша ва металлдан ясаган тақинчоқларга жаҳон бозорида талаб катта. Худди шунинг учун ҳам томошабинлар мазкур кўргазмадаги «Яблонэкс» ташқи савдо ташкилотининг стендлари олдида узоқ туриб қолмоқдалар. Бошқа экспонатлар қатори сунъий дур, декоратив тошлар, чиройли, арзон зирак, маржон ва бошқа тақинчоқларни қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

— Социалистик мамлакатлар ўртасидаги тенг ҳуқуқлиликка асосланган савдо-сотиқ йил сайин ривожланаётганини бизнинг фирма мисолида яққол кўрса бўлади, — дейди «Центротекс» ташқи савдо бирлашмаси вакили Зденек Черни. — Бирлашмамиз жаҳондаги 120 мамлакатга тўқимачилик ва тикувчилик маҳсулотларини экспорт қилади. Ташқи савдо алоқаларида Совет Иттифоқи бизнинг асосий шеригимиздир. СССРдан пахта, жун, зиғир каби хом ашёлардан ташқари газмол ва шойи сотиб оламиз. Ана шу савдо алоқамизда, тўқимачилик саноатимизнинг йилдан-йилга ўсиб бораётган эхтиёжини таъминлашда «оқ олтин» ўлкаси — Ўзбекистоннинг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

СССР савдо-саноат палатаси ва Ўзбекистон ССР савдо-саноат палатаси ҳамкорлигида ташкил этилган ҳамда 6 октябргача давом этувчи кўргазмада шунингдек чехословак рассом ва тикувчилари 1975 ва 1976 йилларга мўлжаллаётган турли модалар намойиш этилмоқда. Дўстларимизнинг янги модалари билан 5—6 октябрда бухороликлар, 9—11 октябрда эса самарқандликлар ҳам танишадилар.

Р. ҚОСИМОВ.

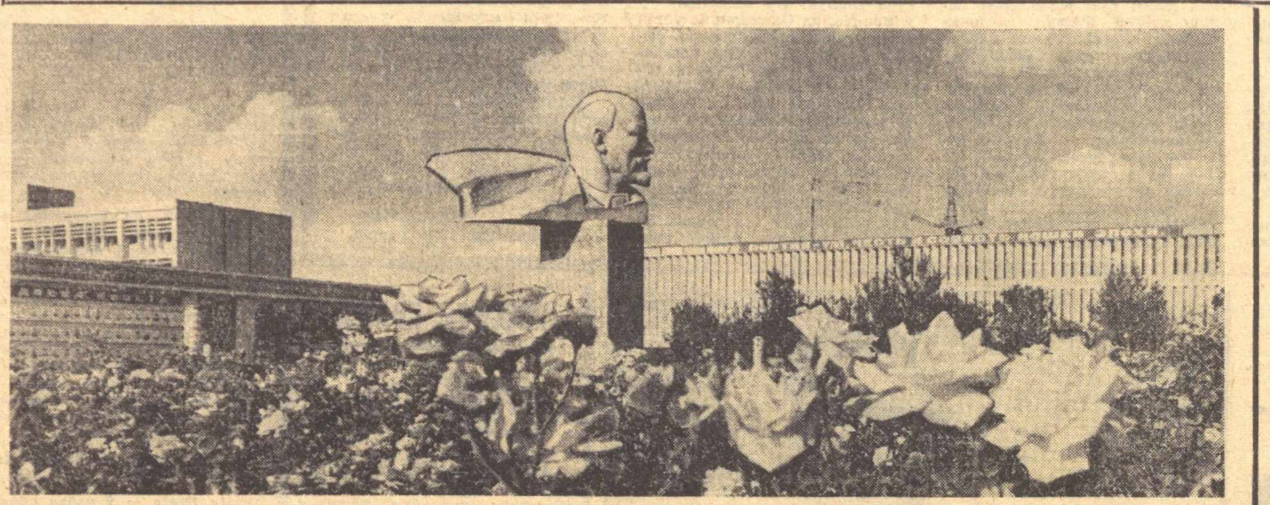

Суратда: Гулистон шаҳри марказининг бугунги жамоли.

В. Втюрин фотоси.

ПАХТАОЙ

Худди деҳқон кўнглидек оқ
ҳам мулойим пахтаой,
Кийинганим, усти-бошим ҳамда
шойим пахтаой.
Ям-яшил, зумрад далам бағрида
ял-ял товланиб,
Яшнар-у, кўзни оладур юлдуз,
ойим пахтаой,
Ваҳ, қаранг лўппилигин, нақ
қишлоғим қизин юзи,
Ўзига чорлар меникам кунда,
доим пахтаой.
Тақибон оқ дуррасин
чиқдимикан тонг сайрига,
«Қирқ қиз»и ёки Гуландом ё
Гулойим пахтаой.
Оппоқ олтин мадҳини, кўк,
шарқ этолмам бус-бутун,
Чўнг қозоним ичра ё чўмичда
мойим, пахтаой.
Эй, Музаффар, мухтасарлик
сўзга зебким, сол қулоқ,
Айт: «Бу меҳнат ҳосиликим,
гул чиройим пахтаой».

Музаффар ТУРОБОВ.

ОСТРОВСКИЙ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

(ТУҒИЛГАН КУНИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА)

Россияда Октябрь инқилоби рўй бериб, инсоният тарихида биринчи марта истибдод олами устидан қора чизиқ тортилди.

Инқилобнинг дўстлари кўп, аммо, душманлари ҳам оз эмасди.

Россияда ички ва ташқи душманларга қарши кураш даври бошланди. Бу давр дунёга ўнлаб афсонавий қаҳрамонларни берди.

Ўша алангали, қонли, шарафли кунларга гувоҳ бўлганлар бундай ҳикоя қилишади:

— 1919 йилнинг август кунларидан бирида Котовский бригадасига кўнгилли бўлиб ўн беш ёшли ўсмир ёзилди... Озғин, чўл шамолидан қорайган, бошига будёновка, эгнига эски шинель кийган ўсмир инқилоб душманларига қарши қилич билангина жанг олиб бормади. Уни жангчилар минбарда ҳам тез-тез кўриб туришар, у оташин нутқ сўзлаб, жангчиларни душманларга нисбатан аёвсиз бўлишга чақирарди.

Инсон курашда эрта улғаяркан.

Котовский бригадасидаги ўсмир ҳам йигит ёшига етиб, кундан кунга камолот касб этди. Уруш алангаси босилганидан кейин ҳам, у руҳига кирган инқилобий шиддатни сусайтирмади. Илк комсомоллардан бўлиб, зарбдор темир йўл қурилишида хизмат қилди; корхонада ишлади; комсомол ишида раҳбарлик қилди... у йўлларда оғир жароҳатларни кўрди: тиғга чалинди, шол бўлиб, нозиккина вужуди тўшакка қапишди. Бу жафолар етмагандек, кўп ўтмай, кўзларидан ҳам айрилди... лекин, кураш дардида туғилган йигитнинг иродасини ҳеч қандай куч буқа олмади. У бутун умрга жанговарликни тарк этмаган инқилоб аскари бўлиб қолаверади...

Бу йигит — Николай Островский эди.

* * *

Островский биз учун инқилобий тарихимиздаги идеал комсомол, идеал коммунистлардан биридир.

У шахсий ҳаёти билан бир ўзига замондош бўлган авлодга қаҳрамонлик дарсини бериб қолмай, «Пўлат қандай тобланди» романи билан келажак авлодларни тарбиялашга ҳам ўлмас ҳисса қўшди. Юлиус Фучик мазкур романни ўқиб айтган гап беихтиёр ёдга тушади: «Коммунист учун ҳеч нарса гўрқинчли эмас, бу китобдан келиб чиқадиган маъно ҳам худди шудир!»

Башарият бу китобнинг автори Николай Островскийни қобил фарзанди сифатида севади, ардоқлайди. Башариятнинг Павел Корчагин деган фарзанди бўлмаган... Лекин... Инқилоб чавандозлари тўғрисида ўйлаган дамда Павел Корчагин киши тасаввурида худди тарихий шахс сингари жонланади.

Қора денгиз соҳилида — Сочи шаҳрида жойлашган Николай Островский уй-музейини зиёрат қилган киши СССР аталмиш буюк тупроқда Островскийдан матонатни ўрганган қаҳрамонлар кўп эканини беихтиёр ҳис этади.

* * *

Николай Островский уй-музейида барҳаёт адибдан ўтли кураш руҳини олган минглаб кишилар номи-ю, буларнинг қаҳрамонлиги ҳақидаги ҳикоялар билан танишса бўлади. Бу қаҳрамонларни, одатда Островский мактабининг талабалари деб атайдилар.... Островский мактабига таъзим этиш билан бирга бу мактабнинг талабаларини ҳам эслагинг келади.

Игна билан китоб яратган таниқли ўзбек ёзувчиси Вали Ғафуров тўғрисида ўйлайман. Ўйлайману, унга бағишланган шеърий сатрлар хаёлимда айланади:

Эй, одамлар,
Сизни эҳтимол
Қизиқтирар менинг қисматим,
Қизиқтирар сизни бемалол —
Ватанимга менинг хизматим...
Дерлар — «уруш бўлмас
беқурбон»,
Биз кирганмиз қурбонли
жангга.
Ким қўл берди, кимдир берди
жон,
Мен кўзимни бердим Ватанга.

Вали Ғафуровни бекорга эсламадик. Инсон ва адиб сифатида қаҳрамонлик кўрсатган бизнинг юртдошимиз ҳам Островский мактабининг камтарин бир талабасидир.

* * *

Островский ўттиз икки йил умр кўрди.

Островский номи шу қадар мағрур янграб, унинг асарлари шу қадар шуҳрат топганки, кишига у гўёки ўттиз икки йил эмас, кўпроқ умр кўргандай туюлади.

Николай Островский туғилган кунга 70 йил тўлди... Орадан юз йил ва яна кўп асрлар ўтар, лекин Николай Островский мактаби эшиклари ҳеч қачон беркилмайди. Жаҳоннинг турли-туман гўшаларида очилган бу эшиклардан ичкарига янги-янги талабалар кириб келаверади. Бу талабаларнинг кўзи, чеҳрасида, албатта, баёнсиз бир порлоқ руҳ акс этади!

Омон МУХТОРОВ.

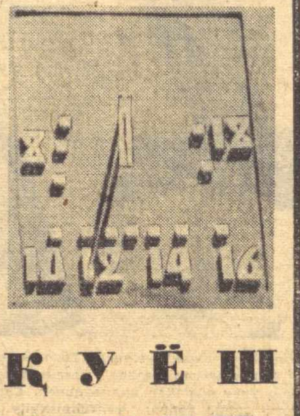

ҚУЁШ СОАТИ

Псковдаги С. М. Киров номли педагогика институтининг деворига қуёш соати ўрнатилди.

Ўтмишда қуёш соатларидан фойдаланилган. Эндиликда вақтни белгилашнинг бундай усулига ҳожат қолмагандек кўринади. Шуни ҳам айтиш керакки, бобокалонларимиз фойдаланган қуёш соатларининг аксарияти ерда — горизонтал ҳолатда бўлган. Псковлик инженер-мутахассислар эса, бунга бошқача ёндашишди. Улар соатни вертикаль ҳолатда ўрнатдилар. Қуёш соатини вақтни аниқ белгилайдиган қилиб ўрнатиш, сирасини айтганда, осон бўлмади. Ишга биринчи бўлиб физика-математика фанлари кандидати Борис Иванович Фесенко қўл урди. Соатни жанубий-шарқ томонга 7 градус оғган ҳолда ўрнатиш лозим эди. Лекин ана шу 7 градус кўпгина математик ҳисобларни олиб боришга сабаб бўлди. Қуёш соатларида соат мили тик ҳолда ўрнатиб келинган. Лекин вертикаль кўринишдаги соат учун милни маълум даражада оғдиришга тўғри келди. Рақамларини ўрнатиш ва безак ишларида олимнинг ҳамкасбларидан Б. Марков билан А. Алексеевлар кўмаклашишди. Шундай қилиб, соат Москва вақтини аниқ кўрсатадиган бўлди. Унинг аниқлиги ёз кезлари 5 минут хатога бориши мумкин. Бу қуёш ҳаракатининг ўзгарувчанлиги билан боғлиқдир. Энди псковликлар ва қадимий шаҳарга келган меҳмонлар қуёш соати туфайли шаҳарнинг диққатга сазовор ерига айланган майдонга тез-тез келадиган бўлдилар.

В. КОНДРАТЬЕВ.

КАРПОВ — КОРЧНОЙ МАТЧИДА

ИККИНЧИ ҒАЛАБА

Тож даъвогарлари ўртасидаги финал матчининг очилиш маросимига қатнашиш учун Москвага келган халқаро шахмат федерациясининг вице-президенти Б. Кажичга журналистлар Фишер ҳозир нима қиляпти, унинг шахмат режалари қалай, деган саволлар билан мурожаат қилишди.

— Ҳатто Қўшма Штатларнинг ўзида ҳам ҳеч ким Фишернинг чинакам нияти нималигини билмаса керак, — деди Б. Кажич. — Ҳозирча аниғи шуки, жаҳон чемпиони шу кунларда Калифорния штатининг Пасадан шаҳрида яшаяпти. Баъзи шахматчилар унга қўнғироқ қилиб ҳам бирон-бир янги гап эшитишмабди. Фишер, агар жаҳон биринчилиги учун ўтадиган матч шартлари ўзгартирилмаса, чемпионлик унвонимни ҳимоя қилишдан воз кечаман, дебди. Менимча, унинг қарори узил-кесил бўлмаса керак. Яқинда ФИДЕ президенти Макс Эйве Фишер билан шахсан суҳбатлашмоқчи...

Ҳозирча эса Москвадаги матчда «жанг» қизигандан қизимоқда. Олий даражали шахматчилар олишувида рақиб шоҳини тўғридан-тўғри «ўққа тутиш» камдан-кам муваффақият келтиради. Бунинг учун аввало мос вазият барпо этилиши, зарур шарт-шароитлар яратилиши даркор.

Учинчи учрашувда томонлар зудлик билан биринчи ўйиндаги юришларни такрорлай бошладилар. Карпов бунга қандай журъат қилди экан? Биринчи куни қийин аҳволдан аранг чиқиб кетган эди-ку?! Ёш гроссмейстер 7-юришда биринчи партиядаги йўлдан бурилиб, тез орада имкониятларни тенглаштириб олди. Корчной қора шох қароргоҳига юриш бошлаш ниятида бордек, чеккадаги пиёдани сурди. Бироқ қораларнинг марказдаги фаоллиги уни бу ниятдан қайтишга даъват этди. Фарзинлар алмаштирилгач, Карповнинг позицияси афзалроқ экани кўриниб турарди. Корчной нафис ҳимоя чораларини кўришга мажбур бўлди. Учрашув 44-юришда Карповнинг қўли баландроқ ҳолда кечиктирилиб, эртасига яна ўн тўрт юришдан сўнг дуранг бўлди.

Яқинда Югославияда ўтказилган спорт ва туристик фильмлар фестивалида Ленинград киностудияси суратга олган «Гроссмейстер» фильмига биринчи соврин берилди. Сценарий муаллифи, таниқли драматург Леонид Зорин катта шахмат мусобақаларини муттасил кузатиб борувчи «ашаддий» мухлислардан: унвони ҳам бор: СССР спорт мастерлигига номзод. Карпов — Корчной матчини кўргани Колонна залига кунига қатнаётганмиш. «Мени, — дебди у яқинда, — шахматнинг ҳаяжонли томонлари ўзига сеҳрлаб қўйган. Тахтадаги вазиятларнинг ўзгариши спектаклдаги декорацияларнинг алмашинувигина эмас, балки бу — ҳар гал янги сюжет, янги конфликтдир. Шахмат — яширин драматизмга бой кураш...». Учинчи партияда ана шу нарса рўй берганини кўпчилик рўй-рост эътироф этяпти.

Корчной ярим финал матчда Петросянни енгиб чиқишимда дебютлар назариясидан кўпроқ хабардорлигим қўл келди, деган эди. Лекин Карпов билан учрашувда бу нарса сезилмаяпти: тўртинчи партияда сицилианча ҳимоядан воз кечганлиги бунинг исботи эмасми! Шу учрашувда Корчной синалган қуроли — французча ҳимояни қўллади. Карпов қалтис йўллардан бормай, оқларга хиёл бўлса-да афзаллик келтирувчи аниқ вариантни танлади. Ўйин ўрталарида аҳвол баравarlashиб қолганлигига қарамай, ҳеч қайси томон битимдан сўз очмади. Курашнинг бешинчи соати тугаб борар, иккала гроссмейстер ҳам бор маҳоратни кўрсатмоқда эди. Ўйин Корчнойнинг аҳволи дурустроқ вазиятда кечиктирилди. Эртасига эса бор-йўғи уч юриш қилинди — дуранг. Кўринишдан содда туюлувчи бу учрашув заминида қандай чигалликлар ечилгани уни батафсил таҳлил қилганда билинади.

Бешинчи партияда биринчи марта эски ҳиндча деб аталувчи ҳимоя усули қўлланди. Оқ доналарни сурган Корчной дебютда сустроқ йўллар билан бўлса ҳамки, ўйинни чигаллаштириш пайига тушди. Карпов шу орада имкониятларни тенглаштириб олди. Кейинчалик у фарзинлар жойлашган томонда, рақиби эса марказда фаолликка интилди. 23-юришда рўй берган доналар алмашинуви Корчнойга қўл келди: охири у бир пиёдаси кам-у, лекин вазияти яхшироқ суратда ўйинни кечиктирди. Бу ўйин эртасига давом эттирилганда томонлар кучи тенг келиб, тўртинчи дуранг қайд этилди.

Олтинчи партияда Анатолий Карповнинг қўли яна баланд келди. Чайковский номли концерт залида ўтказилган бу ўйинда Виктор Корчной вақтдан ютқазди. Ўйиннинг 25-юришида унинг бор йўғи 10 минут вақти қолганди. Натижада у шошма-шошарлик билан ҳаракат қилиб, ҳужумга ўтди. Лекин фойдаси бўлмади. Вақт тугаб, Карпов фойдасига иккинчи ғалаба ёзилди.

М. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» шахмат шарҳловчиси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — «ДО-РЕ-МИ-ФА-СОЛЬ». 10.10 — Мультфильм. 10.30 — Адабий кўрсатув. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — Гимнастика. 11.25 — «Будильник». 11.55 — «Орленок» телестудиясида учрашув. 12.40 — Мультфильм. 13.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 14.00 — Бугун — машинасозлар куни. 14.15 — Концерт. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.35 — «Янгра, барабан». 17.05 — «Ахборот». 17.20 — Бугун — машинасозлар куни. 17.35 Буюк жасоратлар ва ғалабаларимиз йилномаси. 18.00 — «Ахборот». 18.15 — Халқаро панорама (Москва). 18.50 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** 19.30 — **Қирол Генрих IV** (спектакль). 23.00 — **«Вақт».** 23.30 — **Телеминиатюралар.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 11.00 — Киноальманах. 11.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 12.20 — **Ҳайрли соатда** (бадиий фильм). 16.30 — МОСКВА. **Изғирин** (бадиий фильм). 17.45 — Музикали киоска. 18.15 — ТОШКЕНТ. Киноэкран янгиликлари. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — Концерт. 19.20 — Янгиликлар. 19.30 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.30 — **Кўчатлар** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Балет тўғрисида. 23.40 — Ёзувчи Н. Островский туғилган кунининг 70 йиллигига бағишланган кўрсатув. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IX да **Севилья сартароши** (кундузи), **Танавор** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IX да **Абу Райҳон Беруний.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IX да **«УСТОЗЛАР ВА ШОГИРДЛАР»** деган темада **«КУЛГИ КЕЧАСИ».**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ЮРИЙ ДУРОВ** иштирокида **«ДЎСТЛИК ҚАНОТИДА»** цирк томошалари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (жуфт соатларда), САНЪАТ САРОЙИ, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Энг пок гуноҳкор — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Тош ва гул — «КЎКЧА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Қайтиш йўқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Апачлар — С. РАҲИМОВ номли, ҲАМЗА номли (жуфт соатларда).

Океан — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Маккеннанинг олтинлари — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Аёл ва иблис — «МИР» (жуфт соатларда).

Қочиш — РЕСПУБЛИКА «БИЛИМЛАР УЙИ»ДА (12.00, 15.00).

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/Хда — **МАЙСАРАНИНГ ИШИ.**
2/Хда — **СЕВГИ ТУМОРИ.**
3/Хда — **ДУЭЛЬ.**
4/Хда — **МАРВАРИД ИЗЛОВЧИЛАР.**
5/Хда — **СЕВГИ ВА ҚИЛИЧ.**
8/Хда — **ЧИО-ЧИО-САН.**
9/Хда — **ОҚҚУШ КЎЛИ.**
10/Хда — **РИГОЛЕТТО.**

Спектакллар кеч соат 7 да бошланади.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚ
1975 йил учун
«ИЗВЕСТИЯ»
ГАЗЕТАСИГА
ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ОБУНА — «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

ХЎЖАЛИК ИҚТИСОД ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ҲУЗУРИДАГИ МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ ТАШКИЛ ҚИЛИШ МАРКАЗИГА

алоқа инженерлари ва техниклари, иқтисодчилар, агрономлар, зоотехниклар, ер тузувчилар, қишлоқ хўжалигининг инженер-механизаторлари, лаборантлар ва машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАДИМИЙ ТИЛДА

ГДР жамоатчилиги Лейпцигдаги «Б. Г. Тойбнер» нашриётининг ўзига хос юбилейини нишонлади. Мана, 150 йилдирки, мазкур нашриёт фақат классик қадимий тилда асарларни эълон қилади. Жуда кўплаб асарлар жаҳон тилшунослари ўртасида машҳур бўлиб кетган.

Нашриётда сўнгги 25 йил ичида ГДР Фанлар академияси раҳбарлигида ҳамда жаҳоннинг 17 мамлакати олимлари иштирокида грек ва лотин тилларида антик дунё адибларининг 130 том асарлари тайёрланиб ўқувчилар қўлига тегди.

«Б. Г. Тойбнер» нашриётининг кутубхонаси бизнинг давримизда антик асарларни тўплаш бўйича ягона маскан саналади. Шуни таъкидлаш керакки, нашриёт ўз китобларини жаҳоннинг 40 мамлакатига жўнатади.

БОР-ЙЎҒИ... 40 ГРАММ

Ҳинд чойи... Жаҳоннинг барча мамлакатларида бу хушбўй, тамли чой севиб истеъмол қилинади. Ҳиндистон эса, шу маҳсулотни ишлаб чиқариш бўйича биринчи ўринда туради.

Хўш, ҳиндларнинг ўзи ҳам чойни севиб ичишадими? Текширишлар натижасида бу саволга кутилмаган жавоб олинди. Аҳоли жон бошига бор-йўғи 40 грамм чой тўғри келар экан.

Ирландияликлар эса, чойни жуда кўп ичишади. Йилига аҳоли жон бошига 3 килограмм 80 грамм чой истеъмол қилинади. Италия халқи умуман чойни тан олмайди, деса бўлади. Чунки, ҳисоблашлар орқали бу мамлакатнинг ҳар бир кишиси йилига 5 грамм чой ичиши аниқланди.

ЎЗАРО СУҲБАТ МАВЗУИ

Италия шаҳарларидаги кўчаларда кишилар кўпроқ қайси мавзуда суҳбатлашадилар? Генуялик икки мутахассис шу савол билан йўловчиларга мурожаат қилди.

Маълум бўлишича, озиқ-овқат, иқтисодий аҳвол ва спортга оид суҳбатлар биринчи ўринда турар экан. Шахсий ва оилавий масалалар эса — иккинчи ўринда. Италияликлар умуман об-ҳаво ҳақида суҳбатлашмайдилар, чунки у қуёшли мамлакат.

Кундалик воқеалар, иш ва лотерея тўғрисидаги баҳслар ҳам етакчи ўринни эгаллайди. Қизиғи шундаки, саволга жавоб берган кишиларнинг 41 проценти аёллар бўлса ҳам, италияликлар мода ҳусусида сўнгги навбатда гаплашар эканлар.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 01770. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 228.